

**MIEJSKI OŚRODEK POMOCY
SPOŁECZNEJ**

43-100 TYCHY; ul. Budowlanych 59
tel.: 32 323 22 61, 32 323 22 62
32 323 22 41; mops.tychy@interia.pl

POMOC SPOŁECZNA 2019 r.

Sprawozdanie z działalności

**Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Tychach**

Tychy, dnia 26.03.2020 r.

Spis treści

Wprowadzenie

I. Pomoc środowiskowa

1. Świadczenia pomocy społecznej
2. Prace społecznie – użyteczne
3. Pomoc osobom starszym
4. Dział pomocy rodzinie
5. Dział pieczy zastępczej

II. Pomoc Instytucjonalna

1. Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza
2. Noclegownia Miejska
3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej
4. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi

III. Dział Świadczeń Rodzinnych

IV. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych

V. Programy socjalne współfinansowane ze środków zewnętrznych

VI. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach jest realizatorem zadań polityki społecznej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 22.04.2005 r. postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych, ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (z późn. zm.), ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz jednym z realizatorów ustawy z dnia 4.11.2016 r. i programu rządowego o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Budżet MOPS w 2019 r. wynosił: **153 362 018 zł**

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy społecznej 23 540 699 zł

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej 4 794 461zł

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz z tytułu opłacania składki emerytalno-rentowej z ubezpieczenia społecznego 25 544 119zł

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci 95 135 459zł

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie 4 670zł

Wartość świadczeń zgodnie z Uchwałą Nr 80 Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu Dobry Start 4 342 610 zł

I. Pomoc środowiskowa

Pomoc realizowana jest w ramach zadań zleconych finansowanych z budżetu państwa i własnych finansowanych z budżetu gminy i powiatu, w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej oraz wynikających z nich aktów wykonawczych.

Uprawnionymi do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej są osoby spełniające kryteria dochodowe

- miesięczny dochód nie przekracza 701 zł w gospodarstwach jednoosobowych
- miesięczny dochód nie przekracza 528 zł na osobę w gospodarstwach wieloosobowych oraz występuje ustawowo określona przyczyna trudnej sytuacji materialnej np. bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność.

Kryteria dochodowe zostały zweryfikowane od 01.10.2018 r.

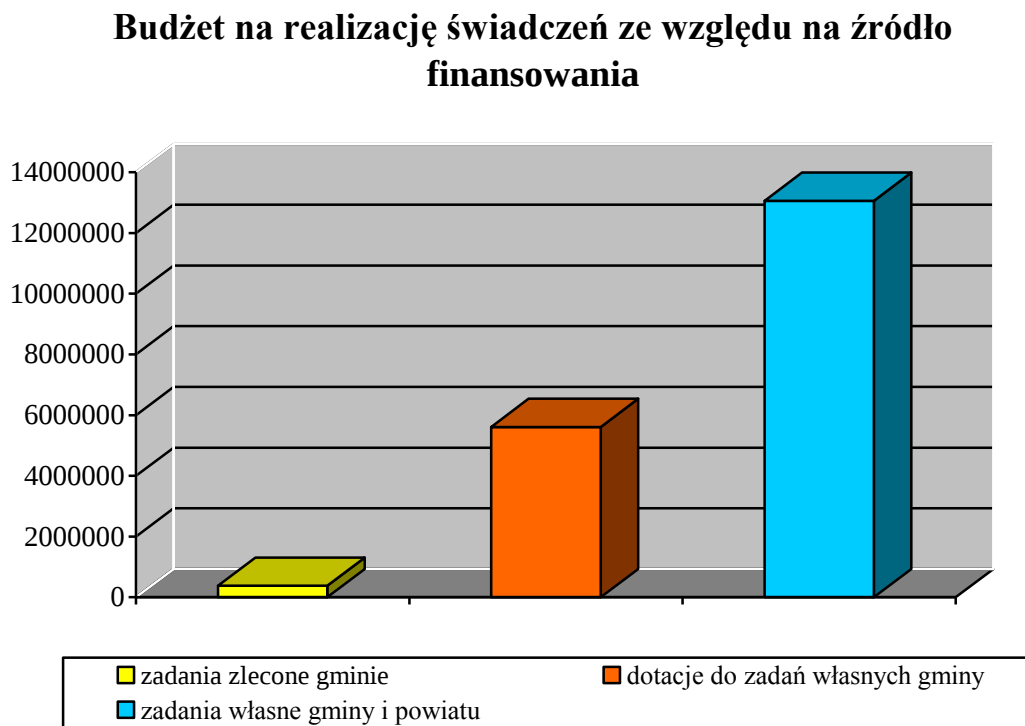
1. Świadczenia pomocy społecznej

Środowiskowa pomoc realizowana jest w ramach zadań zleconych i własnych. Zadania zlecone finansowane są z budżetu państwa, natomiast zadania własne z budżetu gminy i dotacji budżetowych w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Na realizację świadczeń pieniężnych, w naturze i usługach z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej w 2019 r. przeznaczono kwotę 19.050.205,47 zł, co stanowi 12,42 % budżetu Ośrodka, w tym wydatkowano na:

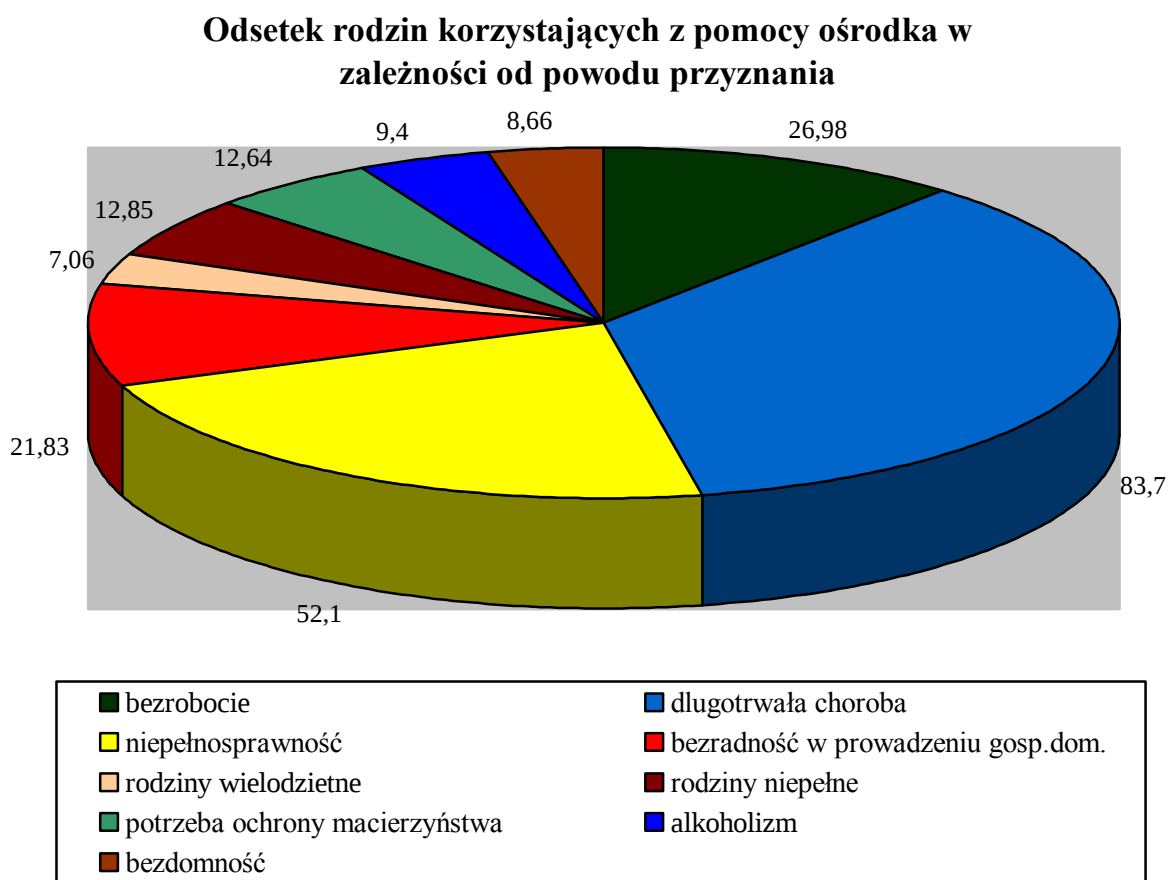
- środki z budżetu państwa (zadania zlecone)	379.933,40 zł
- dotacje do zadań własnych gminy	4.469.881,87 zł
- dotacje do zadań ust. o pieczy zastęp. (na realizację 500+ i 300+)	1.138.877,19 zł
- środki własne (zadania dotowane i własne gminy i powiatu)	9.175.029,04 zł
- środki na realizację zadań ustawy o pieczy zastępczej	3.886.484,37 zł

Wykres 1.

Z pomocy pieniężnej, niepieniężnej, a także w formie pracy socjalnej w ramach ustawy o pomocy społecznej łącznie w 2019 r. skorzystało 1.965 rodzin. Jest to nieznaczny spadek liczby rodzin korzystających z pomocy (w 2018 – 1.982 rodziny). Nadal w mieście sukcesywnie spada stopa bezrobocia. Na dzień 31.12.2019 wyniosła już tylko 2 %. Rodziny z występującym bezrobociem stanowiły 26,98 % (508 rodzin) wszystkich ubiegających się o pomoc, natomiast w 2018 roku było to 30,37 % (573 rodziny). Spadek liczby rodzin dotyczy nadal rodzin niepełnych i wielodzietnych. W roku 2019 z pomocy skorzystały 242 rodziny niepełne, co stanowi 12,85 % ogółu (2018 – 261 rodzin – 13,83 %) oraz 133 rodziny wielodzietne, co stanowi 7,06 % ogółu (2018 – 150 rodzin – 7,95 %). Natomiast wciąż rośnie wskaźnik liczby rodzin, w których występuje niepełnosprawność – w roku 2019 r. wyniósł on 52,1 % (981 rodzin) ogółu korzystających (w 2018 były to 922 rodziny, tj. 48,86 %). Nadal też wzrasta liczba rodzin ubiegających się o pomoc w związku z długotrwałą chorobą. Rodziny takie w 2019 stanowiły 83,75 % ogółu (80,96 % w 2018 r.). Wzrasta również liczba jednoosobowych gospodarstw domowych. W 2018 było to 1319 osób, co stanowiło 66,55 %, natomiast w 2019 r. – 1.336, co stanowiło 70,95 % ogółu rodzin korzystających z pomocy.

Wykres 2.

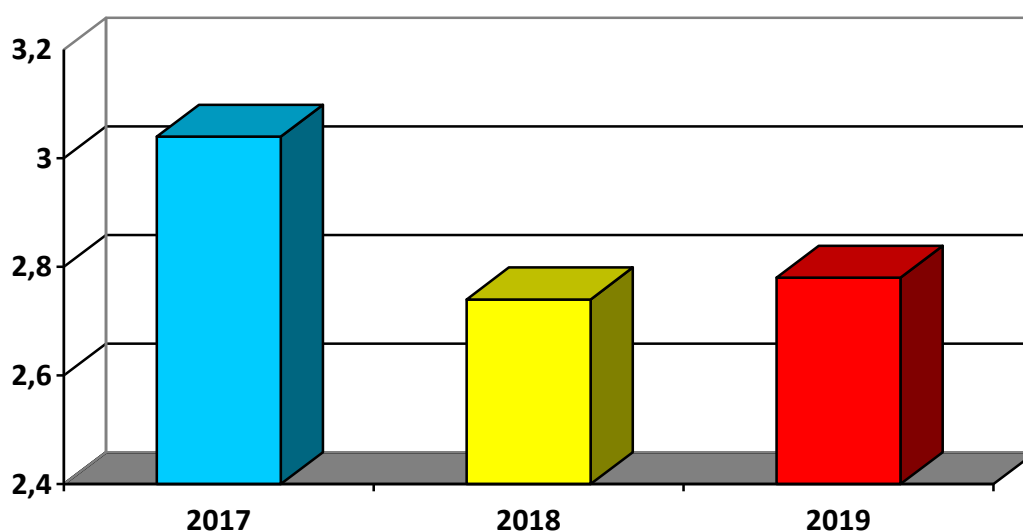
Ogólna liczba rodzin objętych powyższą pomocą w 2019 r. (wykres 3)

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Odsetek mieszkańców miasta objętych pomocą
2017	2087	3.693	3,04 %
2018	1.987	3.307	2,74 %
2019	1.965	3.348	2,78 %

W 2019 r. 19,5 % osób/rodzin objętych pomocą to rodziny bez jakiegokolwiek dochodu (w 2018 – 21 %), tzn., jedynym źródłem ich utrzymania były świadczenia z pomocy

społecznej. W przypadku ok. 13 % rodzin dochód nie przekraczał 50 % kryterium dochodowego, tj. 264,- na osobę w rodzinie bądź 350,50 w jednoosobowym gospodarstwie domowym (w 2018 – 18 %), natomiast w przypadku ok. 15 % rodzin dochód oscylował w granicach od 50 % do 100 % kryterium dochodowego, tj. od 254,- do 528,- na osobę w rodzinie bądź od 350,50 do 701,- przy jednoosobowym gosp. domowym (2018 – 16 %). W ok. 13 % gosp. domowych dochód nie przekroczył 150 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie / w jednoosobowym gospodarstwie domowym. Tym samym do korzystania z pomocy w ramach programu dożywiania, tzn. posiadających dochód na osobę w rodzinie poniżej 150 % kryterium dochodowego (792 zł na osobę w rodzinie i 1.051,50 zł w jednoosobowym gosp. domowym) uprawnionych było łącznie 60,7 %, tj. o 9 % mniej niż w roku 2018 (69,7 %).

Wykres 3.

- Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zadania zlecone gminie obejmują świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pomoc tę przyznano 40 osobom.

Ponadto w 2019 r. 2 osobom wypłacano wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Zadania własne dotowane z budżetu państwa to:

- pomoc w formie zasiłków stałych, których łączny koszt wyniósł 1.918.710,35 zł. Objęto nią 390 osób (424 os. w 2018 r.) wypłacając 3.918 świadczeń (3.990 św. w 2018 r.).

Liczba osób uprawnionych zmniejszyła się o 8,02 % i wypłacono mniej o 1,8 % świadczeń, co wynika głównie z nabycia praw do emerytury w związku ze zmianą ustawy emerytalnej, a także zgonów. Zanotowano jedynie wzrost średniego świadczenia z 471,88 zł w 2018, na 489,72 zł w 2019 (3,64 %), co związane jest ze zmniejszającym się dochodem uprawnionych.

- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, których łączny koszt wyniósł 156.647,93 zł dla osób otrzymujących zasiłki stałe. Ze względu na wzrost wysokości średniego zasiłku stałego, rosła również średnia składka zdrowotna. Wydatkowano o 1,67 % więcej środków, pomimo zmniejszenia się liczby uprawnionych z 343 w 2018 r. do 307 osób w 2019 r.
- pomoc w formie zasiłków okresowych, wypłacanych w wysokości 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym rodziny/osoby a dochodem rodziny/osoby. Skorzystało z nich 677 rodz., tj. o 8,14 % mniej niż w roku 2018 (737 rodz.).

Nadal więc utrzymuje się tendencja malejąca, jeżeli chodzi o liczbę osób uprawnionych do w/w pomocy.

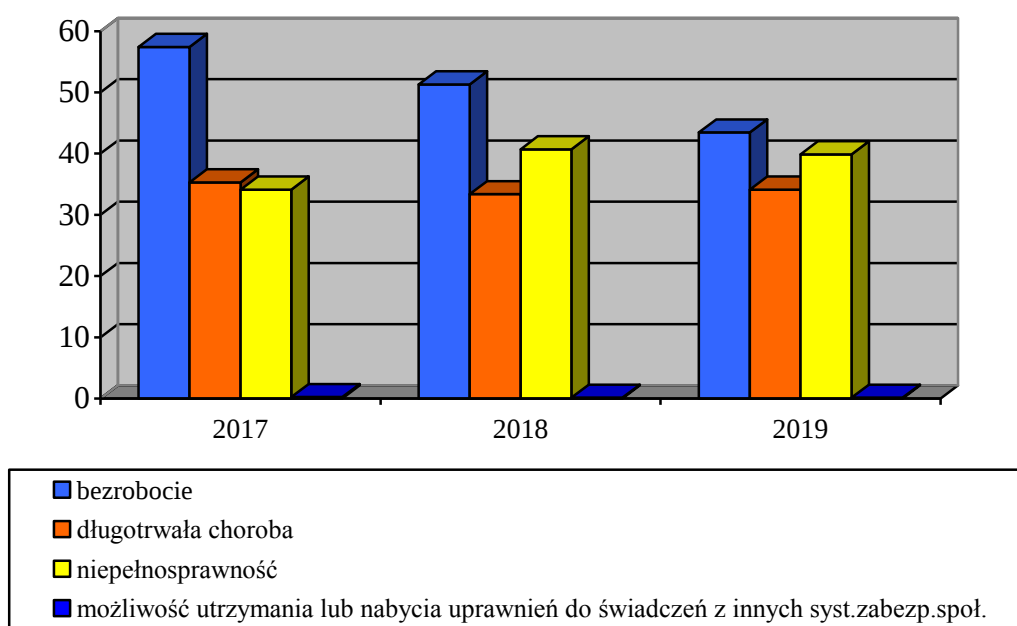
Dotacja na ten cel wynosiła 971.897 zł, tj. o 8,56 % mniej niż w roku 2018. Wypłacono tym rodzinom 4.365 świadczeń (w 2018 r. – 4.826), tj. o 9,55 % mniej niż w roku 2018. Nieznacznie natomiast zwiększyła się wysokość świadczenia – z 220,25 zł w roku 2018, na 222,66 zł w 2019 r.

Zestawienie zasiłków okresowych

	2018		2019	
	liczba rodz.	%	liczba rodz.	%
Ogółem	737	---	677	---
w tym z tytułu:				
bezrobocia	378	51,29	328	48,45
długotrwałej choroby	246	33,38	231	34,12
niepełnosprawności	300	40,71	270	39,88
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	1	0,14	1	0,15

Wykres 4.

Zestawienie procentowe przyczyn przyznania zasiłków okresowych

- „Posiłek w szkole i w domu” – od 01.01.2019 r. w miejsce wieloletniego programu wspierania gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wprowadzono rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”. Funkcjonuje on na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 15.10.2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 oraz uchwał Rady Miasta Tychy w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 i w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2019-2023 i realizuje pomoc w trzech modułach, z których Ośrodki Pomocy Społecznej realizują Moduł I – posiłki dla dzieci i młodzieży oraz Moduł II – posiłki dla osób dorosłych, w tym starszych, chorych i niepełnosprawnych.

Do Programu uprawnione są osoby/rodziny, których dochód miesięczny nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, tj. 1.051,50 zł dla osoby samotnej i 792,- zł na osobę w rodzinie zgodnie z Rozp. Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1358) w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W 2019 r. łączny koszt programu wyniósł 2.382.626,84 zł, w tym:

- środki z dotacji	1.422.626,84 zł
- środki gminy	960.000,- zł

Pomocą w ramach programu objęto 2.207 osób, tj. o 6,24 % mniej niż w roku 2018 (2.354 osób), w tym:

- dzieci do 7 lat	367 osób
- uczniowie do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	514 osób
- dorośli (na podst. art. 7 ust. o pomocy społ.)	1.366 osób
- dzieci z art. 6a ustawy o programie wieloletnim	1 osoba

Pomoc przyznawano:

- w formie posiłków wydawanych w stołówkach przedszkolnych i szkolnych oraz w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos” i Środowiskowych Domach Samopomocy a także Noclegowni Miejskiej – opłacono łącznie 48.730 posiłków, tj. o 10,16 % więcej niż w roku 2018 (44.236 pos.) dla 260 dzieci i 164 osób dorosłych. - w formie zasiłków celowych na sporządzenie posiłku – przyznano 14.479 świadczeń (w 2018 – 16.001) dla 1.987 osób (w 2018 – 2.198) z 962 rodzin (2018 – 1.051). Daje to ok. 9,5 % liczby uprawnionych i ilości świadczeń.

Na zadania własne gminy wydatkowano łącznie 7.689.851,14 zł, w tym między innymi:

- na zasiłki celowe przyznawane głównie na zakup żywności, leków, opału i dopłatę do dodatku mieszkaniowego dla osób nie posiadających dochodu wydano 1.000.404,93 dla 958 rodzin, tj. o 4,6 % mniej niż w 2018 r. (1.004 rodz.), przyznając 5.897 świadczeń tj. o ok. 9 % mniej świadczeń niż w 2019 r. (6.474 św.).

Średnia wysokość 1 świadczenia 2019 r. wyniósł 169,65 zł, tj. o 10,07 % więcej niż w roku ubiegłym (154,13 zł.).

- na opłacenie posiłków w ramach zasiłków celowych specj. wydano 102.295,69 zł (o 3,26 % mniej niż w 2018 r. - 105.850,33 zł). Pomoc ta jest przyznawana osobom, które nie kwalifikują się do wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”, jednak wymaga tego dobro dzieci, bądź zły stan zdrowia, niepełnosprawność i duże wydatki na leki (osoby starsze) oraz na śniadania i podwieczorki dla dzieci w przedszkolach i osób starszych i chorych korzystających z obiadów w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, tj. których dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego. Łącznie tą pomocą objęto 195 osób, tj. o 18,07 % mniej niż w 2018 r. (238 osób).
- Opłacano również 2 osobom schronienie poza Tychami.
- zasiłek celowy w ramach zdarzenia losowego dla 5 rodzin na kwotę 10.500 zł,

- umieszczono 14 bezdomnych kobiet w schronisku i 1 kobietę w schronisku z usługami opiekuńczymi na podst. art. 48a ustawy o pomocy społ. oraz zgodnie z Uchwałą Rady Miasta z dnia 25.08.2016 r. Koszt schronienia wyniósł 101.943 zł, tj. o 26,65 % więcej niż w roku 2018 (80.487 zł).
- sprawiono 18 pogrzebów – w tym 5 osobom bezdomnym, wydatkując kwotę 19.632,80 zł.

W przypadku 6 osób koszty wykonanych pogrzebów zostały zwrócone do tut. Ośrodka z ZUS.

3. Pomoc osobom starszym

Podstawową formą pomocy społecznej dla osób starszych, niepełnosprawnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie jest w stanie zapewnić są usługi opiekuńcze.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu potrzeb życia codziennego (np. zakupy, sprzątanie, załatwianie spraw urzędowych), zabiegi higieniczne organizowanie kontaktów z otoczeniem. Zakres ustalany jest indywidualnie dla każdego podopiecznego, zgodnie z jego stanem zdrowia, w oparciu o zaświadczenie lekarskie.

Z uwagi na duże zapotrzebowanie na świadczenie pomocy w formie usług opiekuńczych, realizowano ją w dwojaki sposób:

- przez opiekunki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze polegające na pielęgnacji – jako wspieraniu procesu leczenia. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczone przez 9 opiekunek ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, zatrudnionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach. Cena jednostkowa za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych wynosiła 19,90 zł.
- przez podmiot wyłoniony w drodze przetargu NZOZ Alicja Kluczna, cena za godzinę 18,90 zł w styczniu 2019r., a od lutego do grudnia 2019r. - 20 zł

Usługami opiekuńczymi objętych zostało 399 osób.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są w oparciu o Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są świadczeniem niepieniężnym (usługowym) w ramach systemu pomocy społecznej. Usługi te są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Wykonanie tego zadania, w drodze przetargu powierzone zostało w 2019 roku od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. NZOZ Zespół Medyczno - Opiekuńczy Alicja Kluczna.

Pełny koszt 1 godziny świadczonych usług w 2019 roku wynosił: 40 zł

Opieką w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2019 r. objęto średnio 32 osoby miesięcznie.

- Liczba godzin świadczonych usług wyniosła – 9 248 godz., średnio na miesiąc - 771 godz.
- Łączny koszt świadczonych usług w okresie od I do XII 2019r. Wyniósł 369.920,00zł

Mieszkania chronione

Mieszkanie chronione zapewnia warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną i jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępują pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

MOPS dysponuje 3 mieszkaniami chronionymi dla osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych, o łącznej liczbie 9 miejsc.

W mieszkaniach chronionych dla osób niesamodzielnych mieszka 6 osób.

Odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym wynosi 40% wartości dochodu uzyskiwanego przez mieszkańca ustalonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Wysokość odpłatności określa Uchwała Rady Miasta Tychy z dnia 28.05.2015 r. Nr XI/144/15 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Natomiast w mieszkaniu dla osób niepełnosprawnych MOPS oferuje pomoc 3 osobom. Odpłatność za korzystanie z mieszkania wynosi 10% dochodu – zasady ustalone zostały Uchwałą Rady Miasta Tychy z dnia 28.05.2015r. Nr XI/144/15 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Koszt utrzymania mieszkań chronionych wyniósł 125.967,41 zł. – w tym 80.620,35zł. koszt świadczonych usług opiekuńczych.

Średnio koszt utrzymania 1 mieszkańca to 1.166,37 zł. zł. miesięcznie.

Dom Pomocy Społecznej św. Anna

Gmina Tychy w 2019 r. ponosiła łącznie odpłatność za pobyt 43 osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej Św. Anna w Tychach, skierowanych na podstawie decyzji wydanych w nowym stanie prawnym tj. od 01.01.2004r.

Ogółem koszt gminy w 2019 wynosił 1.215.284,50 zł.

- Liczba osób przebywających w DPS św. Anna na dzień 31.12.2019 r. za które gmina Tychy ponosiła odpłatność – 43 osoby;
- Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca DPS św. Anna w Tychach w 2019 roku wynosiła: 2.497,00 zł.;
- Liczba osób umieszczonych w DPS w Tychach w 2019r. - 18 osób (w tym 2 osoby z innej gminy);
- W 2019 r. 11 osób partycypowało w kosztach pobytu członka rodziny w DPS św. Anna w Tychach, łączna wysokość odpłatności na podstawie zawartych umów wynosiła – 17.120,20 zł.
- Obecnie oczekuje na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Tychach 50 osób – w tym 8 osób spoza gminy.

Dom Pomocy Społecznej „Dom Hospicyjny” prowadzony przez Społeczne Stowarzyszenie Hospicyjne im. św. Kaliksta I.

Łączny koszt zadania wynosił 439.184,60zł.

- Gmina Tychy w 2019 r. ponosiła łącznie odpłatność za pobyt 15 osób umieszczonych.
- Liczba osób przebywających w DPS „Dom Hospicyjny” na dzień 31.12.2019r. za które gmina Tychy ponosiła odpłatność – 14 osób
- Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca w DPS „Dom Hospicyjny” Tychach w 2019 roku wynosiła: 2.952,00 zł
- Liczba osób umieszczonych w DPS w Tychach w 2019 r. - 1 osoba
- W 2019r. 6 osób partycypowało w kosztach pobytu członka rodziny w DPS „Dom Hospicyjny” w Tychach, łączna wysokość odpłatności na podstawie zawartych umów wynosiła – 14.291,60 zł
- Obecnie na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Tychach oczekuje 15 osób w tym 1 osoba z innej gminy

Ponadto gmina ponosiła koszt utrzymania 105 osób w specjalistycznych dps poza miastem w wys. 2.832.671,62 zł. Tylko w ubiegłym roku w tego typu placówkach zamieszkało 16 osób.

- Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca umieszczonego w DPS poza gminą Tychy w 2019 roku wynosiła 2.760,00 zł.;
- W 2019 r. 17 osób partycypowało w kosztach pobytu członka rodziny w DPS poza gminą Tychy, łączna wysokość odpłatności na podstawie zawartych umów wynosiła – 79.083,13 zł.
- Obecnie oczekuje 19 osób na umieszczenie w specjalistycznych domach pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji kierujących.

4. Dział Pomocy Rodzinie

Dział Pomocy Rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje od 2012r. Powołany został w związku z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. z późn. zm. W Dziale Pomocy Rodzinie realizowane są również zadania ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, z dnia 4 listopada 2016r. z późn. zm.

Działając w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Dziale Pomocy Rodzinie udziela się pomocy i wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Celem podejmowanych działań jest wzmocnienie rodziny w budowaniu stabilnego, bezpiecznego środowiska sprzyjającego prawidłowemu rozwojowi dziecka, które powinno wychowywać się w atmosferze miłości i akceptacji ze strony najbliższych.

Cele te mogą być osiągnięte poprzez nabycie przez rodzinę umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, właściwego zaspokajania potrzeb poszczególnych członków rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka.

Zasady objęcia rodziny wsparciem.

W przypadku gdy MOPS poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze pracownik socjalny po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego wnioskuje o objęcie rodziny wsparciem. W tej sprawie zostaje zwołany zespół interdyscyplinarny, na którym omawiana jest sytuacja rodziny i proponowane są rodzinie formy pomocy. Skład zespołów jest zależny od potrzeb rodziny (klienci – rodzina skierowana do objęcia wsparciem, pracownik socjalny, pracownicy DRD, kurator, pedagog szkolny itp.). Zaproponowane przez zespół formy pomocy są szczegółowo omawiane i analizowane z rodziną i to rodzina ostatecznie decyduje się na rodzaj pomocy. W oparciu o powyższe, rodzina wspólnie z asystentem sporządza plan pomocy, który jest konsultowany z pracownikiem socjalnym, a następnie realizowany w określonym czasie. Praca z rodziną przeżywającą trudności odbywa się za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale.

W zależności od potrzeb organizowane są spotkania rodziny i osób zaangażowanych w pracę z rodziną w celu zweryfikowania skuteczności realizowanych w rodzinie form pomocy i ewentualnej modyfikacji planu pomocy rodzinie.

Dominujące problemy w rodzinach objętych pomocą i wsparciem:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego
- bezrobocie
- niepełnosprawność oraz przewlekłe choroby (w tym zaburzenia i choroby psychiczne)
- uzależnienia
- przemoc
- ubóstwo

Do innej kategorii problemów należą te związane z:

- relacjami w rodzinie (w tym zaburzona komunikacja interpersonalna)
- konfliktami (w tym rozwody)
- brakiem umiejętności społecznych (w tym niskie kompetencje rodzicielskie)

W/w trudności najczęściej współwystępują z tymi, które zostały wymienione wcześniej i wymagają podejmowania kompleksowych działań o charakterze terapeutycznym, psychoedukacyjnym, psychokorekcyjnym.

Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia, to rodziny wieloproblemowe, w których często problemy gromadziły się i nawarstwiały przez długi czas (zdarza się, że przez wiele lat). Trudno wyłonić jednoznacznie, które z katalogu trudności są dominującymi, aczkolwiek bezpośrednim powodem, dla którego rodzina może zostać objęta wsparciem asystenta rodziny jest fakt „przeżywania przez rodzinę trudności opiekuńczo-wychowawczych” (art. 8.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Działając w oparciu o ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” Dział Pomocy Rodzinie, w związku z art.8 ust.2 cyt. ustawy, udziela pomocy i wsparcia kobietom posiadającym dokument potwierdzający ciążę, ich rodzinom lub rodzinie z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, powstałym w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Zgodnie z art. 8 ust.1 cyt. ustawy w/w kobiety/rodziny uprawnione są do skorzystania z poradnictwa w zakresie:

- przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka
- wsparcia psychologicznego

- pomocy prawnej, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych
- dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej

Formy pomocy oferowane w Dziale Pomocy Rodzinie:

- pomoc psychologiczna
- pomoc pedagogiczna
- mediacje rodzinne
- pomoc asystenta rodziny

W okresie sprawozdawczym realizowano następujące zadania:

Wsparcie specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, poradnictwo indywidualne i rodzinne, mediacje rodzinne):

Rolą specjalisty udzielającego specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla rodziny z dziećmi, jest dokonanie diagnozy, ustalenie planu działania, a także określenie metod i form pomocy. Specjalista (psycholog, specjalista pracy z rodziną) sporządza dokumentację w formie notatek ze spotkań, a wszelkie działania ustalane są wspólnie z klientem i podejmowane za jego zgodą. W zależności od potrzeb organizowane są spotkania rodziny i osób zaangażowanych w pracę z rodziną w celu zweryfikowania skuteczności realizowanych w rodzinie form pomocy i ewentualnej modyfikacji planu pomocy rodzinie. Specjalistyczne poradnictwo wykonywane jest zarówno w siedzibie MOPS, jak i w miejscu zamieszkania rodziny z dziećmi. Organizowane są również spotkania specjalistów pracujących na rzecz danej rodziny (zespoły interdyscyplinarne). Celem tych spotkań jest poznanie wzajemnych kompetencji i opracowanie wspólnej strategii najskuteczniejszego wspierania rodziny w pokonywaniu trudności.

Liczba zespołów interdyscyplinarnych: 94

Pomoc psychologiczna - najważniejszym celem pomocy psychologicznej jest wzrastająca świadomość Klienta dotycząca jego sytuacji i możliwych sposobów postępowania. W trakcie spotkań Klient pracuje nad zrozumieniem i radzeniem sobie z przeżywanymi emocjami, nad spojrzeniem na problemy z różnych perspektyw, co pozwala nabrać do przeżywanych trudności swoistego dystansu, umożliwiającemu Klientowi poszukiwanie rozwiązań.

W roku sprawozdawczym z konsultacji psychologicznych skorzystało 65 osób/rodzin, udzielono 261 porad.

Pomoc pedagogiczna - polega na wspieraniu rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz rozwijaniu ich kompetencji rodzicielskich w celu poprawy relacji w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem relacji rodzic-dziecko. W ramach pomocy pedagogicznej mają miejsce również spotkania z dziećmi i młodzieżą, których celem jest pomoc w radzeniu sobie z emocjami, trudnościami związanymi z relacjami w rodzinie oraz w grupie rówieśniczej.

W roku sprawozdawczym z konsultacji pedagogicznych skorzystało 46 osób/rodzin, udzielono 275 porad.

Poradnictwo rodzinne/indywidualne to jedno lub kilka spotkań mających na celu ustalenie obszaru, kierunku i formy pomocy. W trakcie tych spotkań przeprowadzany jest wywiad z rodziną, aby na tej podstawie razem z Klientem ustalić, na czym polega problem i jak można sobie z nim poradzić. Konsultacje są przeprowadzane z każdą osobą/rodziną zgłaszającą się do Działu Pomocy Rodzinie, jest to pierwszy etap w udzielanej osobie/rodzinie pomocy.

W roku sprawozdawczym z poradnictwa indywidualnego/rodzinnego skorzystało 13 osób/rodzin, udzielono 13 porad.

Mediacje rodzinne polegające na pomocy w rozwiązywaniu sporu lub konfliktu. Mediacja pozwala jej uczestnikom określić kwestie sporne, zmniejszyć bariery komunikacyjne, opracować propozycje rozwiązań, a także pomóc w osiągnięciu dobrowolnego, obustronnie korzystnego rozwiązania konfliktu.

W roku sprawozdawczym z mediacji skorzystało 5 rodzin.

Pomoc specjalistyczna to pomoc w formie cyklicznych spotkań z rodziną/osobą. Liczba spotkań uzależniona jest każdorazowo od indywidualnych potrzeb osoby/rodziny i najczęściej waha się od kilku do kilkunastu cotygodniowych wizyt.

Wsparcie asystenta rodziny

Działania Działu Pomocy Rodzinie w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej skierowane są do rodzin przeżywających trudności życia codziennego związanego zwłaszcza z opieką i wychowaniem dzieci. Praca asystenta rodziny prowadzona jest bezpośrednio w środowisku rodzinnym. Ta forma pomocy

udzielana jest szczególnie rodzinom, w których istnieje zagrożenie, że dzieci mogą zostać umieszczone w pieczy zastępczej. Praca asystenta ma temu zapobiegać. Asystenci pracują również z rodzinami, których dzieci już przebywają w instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej, a istnieje szansa powrotu ich do rodziny.

Praca asystenta rodziny opiera się na poszukiwaniu zasobów w rodzinie oraz w środowisku jej funkcjonowania i wykorzystywaniu tych zasobów do rozwiązywania trudności jakie rodzina przeżywa.

Udzielenie pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny następuje na wniosek i za zgodą rodziny, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego.

Działania asystenta rodziny w oparciu o ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” polegają na koordynowaniu pomocy skierowanej do kobiet posiadających dokument potwierdzający ciążę, ich rodzin lub rodzin z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, powstałym w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Objęcie w/w wsparciem asystenta rodziny następuje na wniosek kobiety/rodziny.

Dane statystyczne dotyczące wsparcia asystenta rodziny:

W 2019 roku 4 asystentów rodziny objęło wsparciem łącznie:

- 60 rodzin
- 126 dzieci w tym:
 - 19 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
 - 4 dzieci, które wróciły do rodziny

Liczba godzin pracy asystentów oraz środki finansowe :

➤ 2 asystentów rodziny (umowa zlecenie - 1740 godzin)	
• środki gminy	49 820,50zł
• środki zewnętrzne (dotacja)	11 431,00 zł
łącznie:	61 251,50 zł
➤ 1 asystent (umowa o pracę – etat)	
• środki gminy	60 069,62 zł
• środki zewnętrzne	33 609,00 zł
łącznie :	93 678,62 zł

Łączna kwota:

154 930,12 zł

Struktura rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny ze względu na liczbę dzieci w rodzinie kształtuje się następująco:

- rodziny z jednym dzieckiem 19 rodzin
- rodziny z dwójką dzieci 19 rodzin
- rodziny z trójką i więcej dzieci 22 rodziny

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w 2019r., to zarówno rodziny, które już we wcześniejszych latach korzystały z tej formy pomocy i jest ona kontynuowana jak i rodziny nowe, objęte wsparciem w roku 2019.

Oznacza to, że czas objęcia rodziny pomocą asystenta rodziny kształtował się różnie, a szczegółowo:

- do 3 miesięcy wsparcia asystenta rodziny 8 rodzin
- od 4 do 12 miesięcy wsparcia asystenta rodziny 25 rodzin
- powyżej 1 roku wsparcia asystenta rodziny 27 rodzin

Warsztaty i szkolenia:

Dział Pomocy Rodzinie regularnie realizuje cykl warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców pt. „**Akademia Rodzica**”. Jest to program autorski, opracowany przez pracowników Działu na bazie programu „Szkoła dla rodziców”. Program „Akademia Rodzica” został dostosowany do potrzeb rodzin objętych pomocą i wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach. Celem programu jest zwiększenie świadomości rodziców w zakresie odpowiedzialności za opiekę i wychowanie dzieci.

W roku sprawozdawczym odbyły się 2 edycje programu podnoszenia kompetencji rodzicielskich „Akademia Rodzica”. Łącznie odbyło się 20 spotkań, każde po 2 godziny.

Beneficjenci:

- I edycja w okresie od IV. 2019r. do VII. 2019r.
 - ukończyło – 7 osób
- II edycja w okresie od X. 2019r. do XII.2019r.
 - ukończyło – 6 osób

Uczestnikami programu były rodziny/osoby przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze wytypowane przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach. Warunkiem ukończenia szkolenia i otrzymania zaświadczenia jest min. 80 % frekwencja na zajęciach.

Ponadto, uczestnicy korzystali dodatkowo z indywidualnych konsultacji ze specjalistami Działu Pomocy Rodzinie.

5. Dział Pieczy Zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach Zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy z dnia od 10.10.2011 roku Nr 0050/208a/11 wyznaczony został z dniem 01 stycznia 2012 roku organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W Ośrodku utworzony został Dział Pieczy Zastępczej realizujący zgodnie z art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 roku (Dz.U. z 2019r., poz. 1111 z późn. zm.) zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. prowadzenie naboru, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka
2. zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą
3. prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
4. zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą
5. dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej
6. zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

7. organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku

Rodziny zastępcze

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2019r., poz. 1111 z późn. zm.) wysokość miesięcznego świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wypłacana jest w zależności od formy rodziny zastępczej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa,
- c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;

2) rodzinny dom dziecka.

Wyżej przytoczona Ustawa, daje również możliwość przyznania dodatkowych, fakultatywnych świadczeń dla dzieci w rodzinach zastępczych i tak są to:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania - przyznane było dla 43 dzieci na kwotę 12.860,04 zł
- środki na utrzymanie lokalu dla 4 zawodowych rodzin zastępczych – wypłacono 33 świadczenia na kwotę 31.500,29 zł
- remont lokalu –świadczenie otrzymały 2 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego na kwotę 4.255,68 zł

Rodziny zastępcze ustanowione przed 01.01.2012r., otrzymują miesięczne świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, z uwzględnieniem wieku dziecka, stanu zdrowia oraz stopnia pokrewieństwa z dzieckiem. Z pomocy na zasadach ustawy o pomocy społecznej korzystało w 2019r., 11 rodzin.

Rodziny zastępcze zapewnione mają bezpłatną pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz prawną.

Dodatek wychowawczy

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko do ukończenia 18 roku życia przysługuje dodatek wychowawczy w wys. 500,00 zł miesięcznie. Od 1 lipca 2019r., dodatek wychowawczy przysługuje również na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W okresie od stycznia do grudnia 2019r., przyznana pomoc wyglądała następująco:

	Kwota świadczeń	Ilość świadczeń	Ilość dzieci
Rodzina spokrewniona	595.177,43 zł	1.195	106
Rodzina niezawodowa	186.275, 77 zł	379	40
Rodzina zawodowa	160.619,15 zł	322	39
Placówki Opiekuńczo - Wychowawcze	136.204,84 zł	279	52

Program Rządowy „Dobry start”

Świadczenie „Dobry start” zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30.05.2018r., z póź. zm., w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” przysługuje na wniosek rodziny zastępczej, Dyrektora placówek opiekuńczo- wychowawczych oraz osobom uczącym się – raz w roku w wysokości 300zł.

	Kwota świadczeń	Ilość dzieci
Rodzina spokrewniona	30.900,00zł	103
Rodzina niezawodowa	9.900,00 zł	33
Rodzina zawodowa	3.000,00zł	10
Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze	14.400,00 zł	48
Osoby uczące się	2.400,00zł	8

W odniesieniu do ubiegłych lat liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci kształtuje się następująco:

	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba rodzin zastępczych	163	159	157	153
Liczba dzieci	230	217	230	216

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. rodzina zastępcza
 - spokrewniona (tylko rodzeństwo i dziadkowie dziecka)
 - niezawodowa
 - zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna
2. rodzinny dom dziecka

Na terenie miasta Tychy w 2019 roku funkcjonowały łącznie 153 rodziny zastępcze z tego:

- 108 rodzin to rodziny zastępcze spokrewnione, w których wychowywało się 127 dzieci
- 39 rodzin to rodziny zastępcze niezawodowe, w których wychowywało się 48 dzieci
- 6 rodzin to rodziny zastępcze zawodowe, w których wychowywało się 41 dzieci.

Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Tychy spada przy stosunkowo stałej liczbie dzieci.

Rodziny zastępcze, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, objęte są pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2019 roku w Dziale Pieczy Zastępczej zatrudnionych było na umowę o pracę trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Zadania koordynatora wykonywane są również przez specjalistów pracy z rodziną oraz pracowników socjalnych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

W 2019 roku oceną zespołową objęto 153 rodziny zastępcze. W skład zespołu zapraszani byli zawsze: rodzice zastępczy, pracownicy Działu Pieczy Zastępczej (kierownik, specjalista pracy z rodziną, koordynator, psycholog), asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej oraz w zależności od potrzeb: pracownik socjalny, kurator sądowy, przedstawiciel Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej, pedagog lub psycholog szkolny.

W wyniku prac zespołu w 2019 roku rozwiązane zostały 2 rodziny zastępcze, z czego w jednym przypadku dziecko powróciło do rodziny biologicznej, a dwoje dzieci zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego

	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba rodzin	4	4	4	3
Liczba dzieci	25	27	47	29

W rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego umieszczane są dzieci, które w sposób nagły zostały pozbawione opieki rodziców (dotychczasowych opiekunów), lub opieka była sprawowana w sposób nienależyty, zagrażający bezpośrednio zdrowiu lub życiu dziecka oraz dzieci w stosunku do których rodzice biologiczni podjęli decyzję o zrzeczeniu się praw rodzicielskich. Wszystkie dzieci mogą przebywać w pogotowiu do czasu uregulowania ich sytuacji przez Sąd co jest niezbędne do przeprowadzenia procesu adopcyjnego, czy też umieszczenia w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Zdarza się że rodzice biologiczni, których dzieci zostały umieszczone w pogotowiu rodzinnym podejmują skuteczne działania w celu ich odzyskania. O powrocie dziecka pod opiekę rodziców biologicznych każdorazowo decyduje Sąd Rodzinny.

W pogotowiu rodzinnym w roku 2019 :

- 3 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych
- 0 dzieci zostało adoptowanych przez rodziny w kraju
- 0 dzieci zostało adoptowana przez rodziny poza granicami kraju
- 7 dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych
- 5 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej
- 0 dzieci umieszczonych w ZOL
- 14 dzieci nadal przebywa w pogotowiu rodzinnym.

W 2019r. w Mieście Tychy funkcjonowały trzy rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego. Z uwagi na charakter pełnionej funkcji oraz specyfikę zadań jest to liczba niewystarczająca w stosunku do potrzeb.

Aby zwiększyć liczbę kandydatów do pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych, w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego realizowane były działania ujęte w „Powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej na lata 2019-2012 w mieście Tychy”. W 2019r. promowano zastępcze formy opieki podczas dorocznego pikniku organizowanego z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Dodatkowo, cyklicznie ukazały się w prasie lokalnej oraz w na stronie internetowej Ośrodka artykuły dotyczące tematyki pieczy zastępczej, których celem było wskazanie zapotrzebowania oraz dostarczenie podstawowych informacji o zasadach pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Nawiązano również współpracę z Fundacją Ludzie z Potencjałem, w wyniku której dzieci umieszczone w zawodowych rodzinach zastępczych objęte zostały akcją „Potencjalny Mikołaj”. Projekt został podsumowany i nagłośniony w lokalnych portalach Internetowych.

Podejmowane działania promocyjne nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. W 2019r. nie zawarto nowej umowy o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej, w tym pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest przeprowadzanie wywiadów – opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą. W roku 2019 przeprowadzono 25 wywiadów – opinii (głównie dla kandydatów spokrewnionych z dzieckiem). Wywiady przeprowadzane były na zlecenie Sądu Rodzinnego bądź innych PCPR-ów lub MOPS-ów.

Zgodnie z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

W roku 2019 realizowano łącznie 35 Porozumień w tym:

- z 15 Powiatami w sprawie ponoszenia przez te Powiaty kosztów utrzymania dzieci pochodzących z ich terenu a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Tychy. Na zasadach tych Porozumień w tyskich rodzinach zastępczych przebywało 25 dzieci pochodzących z terenu innych Powiatów.

Łączny koszt: 236.015,04 zł

- z 20 Powiatami w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu naszego Powiatu a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych Powiatów. Na zasadach tych Porozumień w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych Powiatów przebywało 38 dzieci pochodzących z Miasta Tychy.

Łączny koszt: 477.218,98 zł.

W okresie od I-XII 2019 roku realizowano następujące Porozumienia w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu Miasta Tychy a umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczej na terenie innych powiatów:

- Powiat Zawiercie – 1 dziecko, łączny koszt 54.837,00 zł
- Powiat Kłobucki – 5 dzieci - łączny koszt 246.477,80 zł
- Powiat Raciborski – 3 dzieci – łączny koszt 80.428,09 zł
- Powiat Buski– 1 dziecko – łączny koszt 121.979,58 zł

Łączny koszt 503.722,47 zł

W placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza miastem Tychy umieszczane były dzieci ze względu na brak miejsc w funkcjonujących na terenie miasta placówkach: Placówce Pieczy Zastępczej „Kwadrat”, Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1 oraz Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 2.

Od stycznia do grudnia 2019r. zgodnie z art. 18 ust. 3 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019r., poz 1373, z późn. zm.) finansowano pobyt dla 7 dzieci pozbawionych opieki z

Miasta Tychy przebywających zgodnie z postanowieniem sądu w zakładach opiekuńczo- leczniczych, pielęgnacyjno- opiekuńczych lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej.

Sąd podejmuje decyzję o umieszczeniu w zakładach opiekuńczych w stosunku do dzieci, które z uwagi na swój stan zdrowia wymagają specjalistycznej, medycznej, całodobowej opieki i rehabilitacji.

Miesięczna opłata za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka w powyższych placówkach jest nie mniejsza niż 200% najniższej emerytury i tym samym zależna od jej wysokości.

W roku 2019r. jedno dziecko z placówki opiekuńczo-wychowawczej zostało umieszczone w Ośrodku Leczniczo- Rehabilitacyjnym w Kamieńcu Zbrośławicach oraz jedno dziecko z rodziny zastępczej zawodowej umieszczono w Stowarzyszeniu Pielęgniarsko- Opiekuńczym w Częstochowie.

Od stycznia do grudnia 2019r. realizowano następujące Porozumienia i Umowy w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pozbawionych opieki rodziców i pochodzących z terenu Miasta Tychy a umieszczonych w zakładach opiekuńczo-leczniczych:

- Częstochowa	3 dzieci
- Kraszewo-Czubaki	1 dziecko
- Jastrzębie – Zdrój	1 dziecko
- Rydułtowice	1 dziecko
- Kamieniec Zbrośławice	1 dziecko
Łączny koszt wyniósł w 2019r.	146.478,13zł

Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019-2021.

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Uchwałą Rady Miasta Tychy Nr VII/132/19 z dnia 25 kwietnia 2019 roku przyjęty został do realizacji „Powiatowy program rozwoju pieczy

zastępczej na lata 2019-2021 w mieście Tychy”. Program ten popularyzuje konieczność tworzenia zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych. Potrzeby w tym zakresie nie maleją. Wciąż wiele dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej potrzebuje stabilnego, rodzinnego środowiska w którym doświadczy prawidłowych relacji oraz będzie mogło rozwijać swój potencjał i kreować poczucie własnej wartości. W działaniach na rzecz rodzicielstwa zastępczego szczególny nacisk został położony na:

- promowanie zastępczych form opieki rodzinnej,
- pozyskiwanie kandydatów do sprawowania zastępczych form opieki poprzez tworzenie i rozwój infrastruktury rodzin zastępczych zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia w ich funkcjonowaniu.

Program jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji i modyfikacji.

W czerwcu 2019 roku odbył się VII Piknik Rodzinny z okazji Dnia Dziecka oraz Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Udział w nim wzięło 72 dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych. Piknik cieszy się coraz większą popularnością wśród dzieci i ich opiekunów. Jest to atrakcyjna forma integracji rodzin zastępczych oraz okazja do promowania rodzicielstwa zastępczego.

Podczas roku 2019 trwały indywidualne spotkania i rozmowy z 21 osobami zainteresowanymi tworzeniem rodzinnej pieczy zastępczej. W wyniku rozmów 13 osób zadeklarowało chęć podjęcia roli rodziny zastępczej, z tego 11 osób przystąpiło do procedury kwalifikacyjnej (kompletowano dokumenty, przeprowadzono wywiady oraz diagnozę indywidualną tj. badanie psychologiczno-pedagogiczne). W trakcie procedur kwalifikacyjnych 1 osoba uzyskała zaświadczenie kwalifikacyjne do pełnienia niezawodowej rodziny zastępczej, 4 osoby zrezygnowały z udziału w szkoleniu ze względu na sytuację osobistą, 6 osób nadal jest w trakcie procedury kwalifikacyjnej. 2 osoby, kandydaci do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej, nie spełniali ustawowych wymogów formalnych do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej.

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych

Rodzice/opiekunowie prawni, których dzieci przebywają w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo - wychowawczej są zobowiązani do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci. Łącznie w 2019r. wydano 436 decyzji dotyczących ponoszenia odpłatności rodziców biologicznych/opiekunów dzieci przebywających w placówkach lub rodzinach zastępczych.:

- w 192 decyzjach zobowiązano rodziców biologicznych dzieci do ponoszenia odpłatności ;
- w 46 przypadkach odstąpiono od nałożenia odpłatności co wiąże się z faktem, iż rodzina wykazała się dochodem poniżej kryterium dochodowego, bądź trudną sytuacją rodzinną
- w 198 przypadkach umorzono nałożoną odpłatność

Usamodzielnienie wychowanków z placówek

W roku 2019 placówki opuściło 20 wychowanków i rozpoczęło proces usamodzielnienia, z czego:

- 11 osób opuściło tyskie placówki opiekuńczo-wychowawcze: Placówkę Pieczy Zastępczej „Kwadrat”, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 1, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 2, (opiekunami usamodzielnienia zostali wyznaczeni wychowawcy placówek), z czego 8 osób podjęło współpracę z pracownikiem socjalnym Działu Pieczy Zastępczej
- 2 osoby opuściły inne placówki opiekuńczo – wychowawcze
- 7 osób opuściło Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze i Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii

Łącznie proces usamodzielnienia rozpoczęło 20 osób, które opuściły różne typy placówek .

W roku 2019r. :

- 3 osoby skorzystały z pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej – średnio w wysokości po 1.577zł
- 5 osób skorzystało z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie – w wysokości po 6.600 zł

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie i pieniężna na usamodzielnienie była realizowana zgodnie z planem usamodzielnienia z przeznaczeniem na poprawę warunków mieszkaniowych oraz zakup pomocy szkolnej – komputera.

Ponadto:

- 8 osobom uchylono decyzje przyznające pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. Głównym powodem było zaprzestanie kontynuowania nauki
- 2 osób usamodzielniono się i zakończyło proces usamodzielnienia

Usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych

W roku 2019 w rodzinie zastępczej uzyskało pełnoletniość 9 osób.

Większość osób pozostało w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia szkoły nie dłużej jednak niż do 25 roku życia.

W 2019 roku 4 osoby skorzystały z pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Pomoc ta była realizowana zgodnie z planem usamodzielnienia wszystkich wychowanków, objętych procesem usamodzielnienia. W większości pomoc ta była realizowana na poprawę warunków mieszkaniowych lub zakup pomocy naukowej w postaci komputera. Wysokość pomocy wynosiła do 1.577,00 zł.

5 osób skorzystało z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie. Średnio wysokość tej pomocy wyniosła 3.500,00 zł. Pomoc ta była przeznaczona na zaspokojenie ważnej potrzeby życiowej, w tym: na poprawę warunków mieszkaniowych.

W roku 2019 łącznie procesem usamodzielnienia było objętych 80 osób opuszczających rodziny zastępcze, z czego:

- 24 osoby mieszkające na terenie naszego miasta i otrzymujące pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki z naszego ośrodka
- 20 osób objętych procesem usamodzielnienia na terenie naszego miasta, którzy tu zamierzają się osiedlić, z nimi jest prowadzona praca socjalna oraz wywiady środowiskowe przez pracowników naszego ośrodka. Osoby te otrzymują świadczenie z innych powiatów.
- 9 osób, które nie otrzymują pomocy na kontynuowanie nauki, ale są w procesie usamodzielnienia
- 27 osób otrzymujących pomoc z tutejszego Ośrodka, ale mieszkających poza Tychami

Ponadto na dzień 31.12.2019r. 13 wychowanków objętych procesem usamodzielnienia pozostaje w rodzinach zastępczych. Osoby mają wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia, sporządzone programy usamodzielnienia. Wychowankowie nie otrzymują świadczeń na kontynuowanie nauki, ponieważ świadczenia na pokrycie kosztów zwianych z ich utrzymaniem otrzymują rodziny zastępcze do czasu ukończenia nauki nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

Mieszkanie chronione- treningowe

W 2019 r. w mieszkaniach chronionych- treningowych w Tychach przebywało łącznie 9 osób w tym:

- 3 wychowanków rodziny zastępczej,
- 6 wychowanków placówek

Wszyscy mieszkańcy mają wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia, sporządzone zostały indywidualne programy usamodzielnienia. Dodatkowo mieszkańcy podpisują regulamin pobytu w mieszkaniach chronionych- treningowych. Wychowankowie mają możliwość pozostania w mieszkaniu chronionym do czasu usamodzielnienia się, otrzymania mieszkania z zasobów gminy lub pozyskania środków na wynajem lokalu.

Interwencje

Do działań o charakterze interwencyjnym zalicza się min. interwencyjne umieszczania dzieci w pogotowiach rodzinnych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Umieszczenia takie następują w wyniku bezpośredniego zagrożenia zdrowia, bezpieczeństwa czy też życia dziecka lub na postanowienie Sądu Rodzinnego z klauzulą natychmiastowej wykonalności. W 2019 roku umieszczono:

- 2 dzieci w pogotowiach rodzinnych
- 1 dziecko w placówce opiekuńczo – wychowawczej

Skierowania do Placówki Pieczy Zastępczej „Kwadrat”

W roku 2019 wydano 15 skierowań do placówki opiekuńczo – wychowawczej w Tychach oraz 2 dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów.

II. Pomoc instytucjonalna

1. Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego

Placówka Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży „BAZA” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach funkcjonuje na podstawie przepisów Ustawy o Pomocy Społecznej – w oparciu o rozdział 3 Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.(Dz.U. z 2019r., poz.1111 z późn. zm.). Placówka przeznaczona jest dla dzieci w wieku 7-16 lat z rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Celem działalności Placówki jest:

- wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem,
- pomoc psychologiczno – pedagogiczna,
- zapewnienie opieki i bezpieczeństwa w czasie wolnym,
- podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych,
- wspieranie w nauce i odrabianiu zadań domowych,
- indywidualna pomoc specjalistyczna,

- rozwijanie zainteresowań,
- współpraca ze środowiskiem rodzinnym i szkolnym,
- współpraca z organizacjami i instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny.

Placówka Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży „Baza” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w 2019 roku objęła swoją opieką 70 dzieci z 44 środowisk - dane dotyczące obu Placówek – z czego przy ul. Batorego 57 – 49 dzieci z 37 środowisk a przy ul. Katowickiej 229/3 – 21 dzieci z 7 środowisk.

W ubiegłym roku do Placówki uczęszczało:

- 13 dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (Autyzm, Zespół Aspergera, upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim),
- 11 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności
- 10 dzieci z opinią z PPP o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości dziecka
- 17 dzieci było pod stałą kontrolą i leczeniem psychiatrycznym
- 10 dzieci w trakcie diagnozy w PPP

Pracownicy Placówki realizowali następujące programy i zajęcia:

- „Szkoła życia – czyli jak poznać siebie i zrozumieć rodzica”. Miał on na celu kształtowanie u dzieci umiejętności poznawania siebie i własnych emocji oraz umocnienie rodziny jako wartości
- zajęcia socjoterapeutyczne „Poznaj siebie i innych” skupiające się na kształtowaniu u dzieci poczucia własnej wartości, budowaniu umiejętności wyrażania własnych potrzeb i lepszego rozumienia samego siebie i innych
- zajęcia dla rodziców „Zmieniamy się razem” mające na celu podniesienie kompetencji wychowawczych, budowanie poczucia więzi i zaufania pomiędzy członkami rodzin.
- zajęcia z języka angielskiego dla dzieci „Baw się i ucz z językiem angielskim” mające na celu zachęcenie wychowanków do nauki tego języka, przełamanie barier i uprzedzeń dotyczących braku predyspozycji językowych poprzez wspólny śpiew i zabawy.

- Zajęcia taneczne, plastyczne, sportowe, podczas których mieli możliwość rozwijania swoich pasji i zainteresowań. Z grupy dzieci uczestniczących w zajęciach tanecznych powstał zespół „Smyki”, który miał możliwość zaprezentowania się podczas pikników i spotkań rodzinnych .

W okresie ferii zimowych zorganizowane zostały:

- spotkanie karnawałowe dla dzieci i ich rodziców,
- wycieczka do Centrum Rozrywki Guliwer w Katowicach,
- 2 wyjścia do kina („Mia i biały lew”, „Ralf Demolka”),
- wycieczka do Laserhouse w Katowicach.

W maju w ramach realizacji wszystkich programów profilaktycznych odbył się piknik rodzinny, podczas którego świętowaliśmy Dzień Matki, Dzień Ojca oraz Dzień Dziecka. Taka forma zajęć pomogła dorosłym spędzić więcej czasu z dziećmi, zaangażować się w gry i zabawy integracyjne oraz wzmocnić więzi rodzinne.

W okresie wakacji letnich odbyły się cztery całonocne wycieczki autokarowe: do Parku Miniatur i Warowni w Inwałdzie, do miasteczka westernowego Twinpigs w Żorach, do Gorącego Potoku w Szaflarach oraz do Legendii w Chorzowie. W wycieczkach tych uczestniczyli również rodzice biorący udział w spotkaniach w ramach programu „Zmieniamy się razem”. Ponadto w okresie wakacji zorganizowane były wyjścia na terenie miasta (kino, basen, boisko OCS, Ośrodek Wypoczynkowy Paprocany, Jump World, park linowy), które uatrakcyjniły ofertę wakacyjną Placówki. Na zakończenie wakacji dla wychowanków i ich rodzin odbył się wspólny piknik z grillem i zabawami integracyjnymi.

W 2019 roku dzięki współpracy Placówki z Fundacją „Kopalnia Kreatywności” oraz raz Dziennym Domem Pomocy Społecznej „Wrzos” zrealizowaliśmy dwa projekty: „Bosonodzy” i „Miganie ułatwia poznanie”. Realizacja projektów była możliwa dzięki otrzymanym grantom Fundacji TESCO w ramach programu „Decydujesz, pomagamy”. W wyniku realizacji Projektu „Bosonodzy” na terenie naszego ogródka powstała ścieżka sensoryczna, z której korzystają wychowankowie naszej Placówki oraz seniorzy z Dziennego Domu Pomocy Społecznej „Wrzos”. Dzięki realizacji kolejnego programu

„Miganie ułatwia poznanie” nasi wychowankowie uczestniczyli w kursie języka migowego ułatwiającego kontakt z osobami głuchoniemymi oraz uczącego akceptacji inności w szerszym tego słowa znaczeniu. Zwieńczeniem projektu był wyjazd 6 grudnia na wycieczkę do Chlebowej Chaty w Górkach Małych. Na zakończenie wycieczki obydło się ognisko z pieczeniem kiełbasek.

Łącznie na organizację wycieczek i wyjść zorganizowanych dla wychowanków wydano 17 379,30zł. (15 999,30zł. - organizacja wypoczynku letniego - budżet Katowicka, 1 380,00zł. - budżet Batory)

Po rozpoczęciu roku szkolnego odbyła się wycieczka do Centrum Rozrywki Guliwer w Katowicach, a w okresie międzyświątecznym dwa wyjścia do kina oraz wyjście na kręgielnię.

Z okazji Mikołajek wychowankom zostały wręczone słodkie upominki. Natomiast uroczyste spotkanie wigilijne połączone z wręczeniem prezentów świątecznych odbyło się 17 grudnia w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos”.

W trakcie roku szkolnego wychowawcy regularnie kontaktowali się z pedagogami szkolnymi, wychowawcami. Ważnym celem kontaktów ze szkołami było osiągnięcie efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami w celu jak najlepszego stymulowania rozwoju wychowanków z poszanowaniem ich godności, podmiotowości oraz osiągania przez nich jak najlepszych wyników w nauce.

Jak co roku celebrowaliśmy urodziny wychowanków, Dzień Babci Dziadka, Walentynki, Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Dziecka, Święto Odzyskania Niepodległości, mikołajki.

2. Noclegownia Miejska

Noclegownia Miejska w Tychach jest jednostką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach, realizującą zadania gminy o charakterze obowiązkowym, wynikające z ustawy o pomocy społecznej, do których należą udzielanie pomocy osobom bezdomnym w postaci schronienia, posiłku oraz pracy socjalnej.

Noclegownia jest całodobową placówką dla bezdomnych mężczyzn z terenu miasta Tychy, posiadającą 60 miejsc stacjonarnych noclegowych oraz 30 dodatkowych miejsc

sezonowych w postaci łóżek polowych uruchamianych w razie konieczności, przede wszystkim w sezonie zimowym.

W 2019r z pomocy Noclegowni Miejskiej w Tychach skorzystało 183 bezdomnych mężczyzn. W 2019r nie korzystały z pomocy Noclegowni osoby spoza terenu gminy Tychy. Dzienny koszt pobytu jednej osoby wynosił 48zł.

Z dniem 1.04.2019r w związku ze zmianą przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz Uchwałą Rady Miasta Tychy na pobyt w Noclegowni Miejskiej nie wydaje się decyzji administracyjnej.

Sytuacja osób korzystających z pomocy Noclegowni Miejskiej w Tychach przedstawiała się następująco:

- 12 osób posiada własne świadczenia emerytalne lub rentowe,
- 29 osób otrzymywało zasiłek stały,
- 41 osobom wypłacono świadczenie w postaci zasiłku okresowego,
- 43 osobom wypłacono zasiłek celowy,
- 25 osób skorzystało z prawa dostępu do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach finansował 3 pogrzeby.

Podstawowym zadaniem pracy socjalnej skierowanym do osób bezdomnych jest pomoc w podjęciu działań mających na celu usamodzielnienie się osoby lub zapewnienie opieki oraz pielęgnacji w odpowiednich placówkach. Spośród przebywających w Noclegowni Miejskiej w 2019r usamodzielniało się 21 osób tj. podjęły pracę, wynajęły kwaterę lub powróciły do rodziny. W ubiegłym roku nikt z oczekujących na Dom Pomocy Społecznej nie został w nim umieszczony. Z zasobów lokalowych Urzędu Miasta w Tychach przydzielono mieszkanie 1 osobie. Osoby zgłaszające się do Noclegowni motywowane są do składania wniosków o przydział mieszkań z zasobów gminy i mogą liczyć na pomoc w kompletowaniu niezbędnej dokumentacji.

Największą grupę u osób przebywających w Noclegowni stanowią mężczyźni w przedziale wiekowym 40-59 lat- około 60% . Kolejną stanowi przedział wiekowy 60-75lat-okolo 30% oraz przedział 18-39 lat- około10%.

Wśród osób przebywających w Noclegowni 60% stanowią osoby borykające się z bezdomnością powyżej 5 lat i są to osoby, które mają złą sytuację zdrowotną związaną z prowadzeniem przez wiele lat niezdrowego trybu życia . Osoby schorowane i posiadające orzeczenie o niepełnosprawności uzyskują pomoc w zakresie podjęcia i kontynuacji leczenia zarówno w placówkach Podstawowej Opieki Zdrowotnej jak i specjalistycznej. Osobom z problemem alkoholowym jest udzielane wsparcie w celu zmotywowania ich do podjęcia leczenia w stacjonarnych lub zamkniętych Zakładach Lecznictwa Odwykowego. W drugiej połowie 2019r kilka osób podjęło leczenie odwykowe o charakterze zamkniętym. Na terenie Noclegowni przebywają również osoby bezdomne, które są leczone w Poradni Zdrowia Psychicznego. Opieką taką jest objętych 5 osób.

Kolejnym problemem obok bezdomności, z którym zmagają się osoby przebywające w Noclegowni to bezrobocie. Problem ten jest nie tylko związany z niskimi kwalifikacjami zawodowymi lub ich brakiem ale również z problemem utrzymania zatrudnienia. Osoby bezrobotne są jednak motywowane do podejmowania aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia na własną rękę jak również za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy i Agencji Pracy Tymczasowej. Na terenie Noclegowni istnieje też możliwość skorzystania z ofert proponowanych na portalach internetowych. Osoby mające problem z umiejętnością obsługi komputera uzyskują pomoc ze strony personelu zarówno w przeglądaniu ofert jak też w napisaniu niezbędnych dokumentów typu CV.

W 2019r dwie osoby uczestniczyły w projekcie EFS „ Pasja Życia” i jedna w Programie Aktywna Integracja.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoby bezdomne korzystały z pomocy w formie gorącego posiłku w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. W 2019r z tej formy pomocy skorzystały 83 osoby, którym decyzją administracyjną została przyznana w/w pomoc.

Dzięki współpracy ze Strażą Miejską i Policją, które regularnie monitorują miejsca pobytu osób bezdomnych na terenie gminy w Noclegowni znalazło pomoc w postaci schronienia oraz możliwości skorzystania z kąpieli, zmiany odzieży wiele osób.

Na terenie Noclegowni Miejskiej z okazji Świąt Wielkanocnych odbyło się uroczyste śniadanie wielkanocne a w Święta Bożego Narodzenia - Wigilia. W spotkaniach wzięło udział ogółem 130 osób.

Działalność Noclegowni Miejskiej w Tychach skierowana jest zarówno na ochronę życia i zdrowia osób bezdomnych, zapewnienia im schronienia oraz zaplecza higieniczno – sanitarnego, jak również na podtrzymywanie i kształtowanie umiejętności samodzielnego życia oraz pełnienia prawidłowo ról społecznych. Zadania te osiąga się dzięki rozwijaniu wśród osób bezdomnych poziomu zaradności życiowej, a także podnoszenia poprawy jakości ich życia.

3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udziela pomocy osobom/ rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie, mającym trudności w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych, oraz innym osobom będącym w sytuacjach kryzysowych.

Podstawowym celem naszej działalności jest:

- zapobieganie i powstrzymywanie przemocy w rodzinie,
- zapewnienie bezpieczeństwa osobom pokrzywdzonym w wyniku przemocy w rodzinie
- łagodzenie skutków przemocy w rodzinie i pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z dezorganizacją życia osobistego i rodzinnego.

Oferowana pomoc prowadzona jest w formie:

- interwencji kryzysowej stanowiącej zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu,
- schronienia w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia,
- pomocy psychologicznej indywidualnej i grupowej,
- pracy socjalnej,

- pomocy w ramach mieszkania chronionego treningowego,
- koordynowania prac grup roboczych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tychach,
- działań profilaktycznych poprzez rozwijanie w społeczeństwie wiedzy i umiejętności potrzebnych do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi,
- poradnictwa telefonicznego, mailowego,
- konsultacji dla pracowników instytucji miejskich,
- organizacji szkoleń, warsztatów mających na celu podnoszenie jakości świadczonych usług przez profesjonalistów współdziałających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wsparcie udzielane w Ośrodku:

Pomoc psychologiczna:

- **Konsultacje psychologiczne indywidualne**

Głównym zadaniem pomocy psychologicznej jest zapewnienie osobie doświadczającej przemocy w rodzinie wsparcia emocjonalnego i poczucia bezpieczeństwa, przywrócenie równowagi psychicznej oraz umiejętności samodzielnego radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych. Pomoc udzielana w sytuacji kryzysu to wspieranie w odzyskiwaniu kontroli nad własnym życiem i pomoc w odbudowaniu poczucia wewnętrznej mocy oraz godności osobistej.

W okresie od stycznia do grudnia 2019r. w OIK udzielono:

412 usług psychologicznych w tym:

- 299 usług psychologicznych dla klientów - mieszkańców miasta Tychy (98 osób)
- 113 usług psychologicznych dla mieszkańców OIK (25 osób)

Osoby doświadczające przemocy w ramach konsultacji psychologicznych były przygotowywane do uczestnictwa w procedurach prawnych (do zeznań, przesłuchań itp.).

- **Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy.**

Kontakt z ludźmi, którzy mają za sobą podobne doświadczenia, pomaga przezwyciężyć poczucie wstydu i napiętnowania. Możliwość podzielenia się sukcesami z innymi uczestnikami grupy wsparcia, poznanie sposobów radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, wsparcie uczestników oraz prowadzących pomaga odnaleźć swoje mocne strony, odbudować wiarę we własne możliwości i sprawczość.

W okresie sprawozdawczym w grupach wsparcia udział wzięło 12 osób, odbyło się 13 spotkań.

I edycja - 6 osób, 7 spotkań od marca do czerwca 2019 r.

II edycja - 6 osób, 6 spotkań od września do grudnia 2019 r.

- **Psychoedukacja dla mieszkanki OIK**

Zajęcia w ramach psychoedukacji dla mieszkanki Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzone przez psychologa mają na celu poszerzenie wiedzy na temat natury człowieka, poszerzenie umiejętności społecznych np. komunikacji, budowania relacji, radzenia sobie ze stresem.

W okresie od stycznia do grudnia 2019r. odbyło się 10 spotkań warsztatowych:

1. „O miłości do samej siebie” ,
2. „W zdrowym ciele zdrowy duch”
3. „Wspólne malowanie jajek oraz inne tradycje świąteczne”
4. „Radzenie sobie ze stresem”
5. „O radzeniu sobie ze stresem – metody relaksacyjne, wizualizacja”,
6. „O radzeniu sobie z przygnębieniem i depresją”
7. „O komunikacji interpersonalnej”
8. „Gry i zabawy – przeciwdziałanie agresji oraz integracja społeczności OIK
9. „W pogoni za rozumem. Jak podejmować decyzje gdy jesteśmy w silnych emocjach”
10. „Bezpieczny Świat” – warsztaty organizowane w ramach kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”.

- **Szkolenia i warsztaty mające na celu podnoszenie jakości świadczonych usług przez profesjonalistów współdziałających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

W listopadzie 2019r. pracownicy OIK we współpracy z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym przeprowadzili warsztaty dla funkcjonariuszy Policji pod nazwą „Kontakt z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie oraz zaburzoną psychicznie”. Do współpracy w ramach warsztatów Ośrodek Interwencji Kryzysowej zaprosił

psychologa Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Tychach.

W warsztatach wzięło w udział 15 osób.

- **Działania profilaktyczne- rozwijanie w społeczeństwie wiedzy i umiejętności potrzebnych do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi.**

Pracownicy Ośrodka przeprowadzili warsztaty dla seniorów: „Siła jest w Tobie! Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wobec osób starszych”. Warsztaty miały na celu profilaktykę , przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wobec osób starszych oraz wyposażenie uczestników w wiedzę czym jest przemoc, jak reagować w sytuacji zagrożenia, jak radzić sobie ze stresem, trudnymi emocjami oraz gdzie szukać pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie.

Warsztaty zostały przeprowadzone w:

1. Klubie Seniora Platyna – 10.12.2019 r.- 10 osób,
2. Oratorium Seniora przy Parafii Św. Rodziny– 6.12.2019 r. -20 osób,
3. Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos”- 35 osób
4. Ośrodka Wsparcia Świetlica Seniora przy Parafii Błogosławionej Karoliny w Tychach – 30.10.2019 r.- 30 osób

Łącznie w warsztatach dla seniorów uczestniczyło 95 osób.

Terapia świadczona w ramach wolontariatu (od 2.04.2019r.)

Ośrodek Interwencji Kryzysowej, od 02.04.2019r., podjął współpracę z dwoma wolontariuszkami, terapeutkami w nurcie terapii Gestalt. Do pomocy w ramach terapii prowadzonej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej kierowane są osoby, które wcześniej podjęły współpracę z psychologiem MOPS i wyrażają chęć pogłębionej pracy nad własną postawą, zasobami, możliwościami.

Z terapii korzystało 7 osób, odbyło się 86 spotkań.

Psycholog pracujący w Ośrodku Interwencji Kryzysowej miał stały kontakt z wolontariuszami, interwizował aktualną sytuację klientów.

Konsultacje indywidualne, poradnictwo, praca socjalna, pomoc opiekunek.

Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielają poradnictwa osobistego oraz telefonicznego, mailowego. Informują o dostępnej pomocy w ramach pracy Ośrodka, udzielają wsparcia, informują o instytucjach pomocowych.

Ponadto prowadzą pracę socjalną i udzielają wsparcia socjalnego. Celem pomocy jest wzmacnianie zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie i odzyskanie przez klientów zdolności do pełnienia odpowiednich ról społecznych. Praca socjalna z rodziną dotkniętą problemem przemocy koncentruje się na rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą, wprowadzeniu zmian służących ograniczaniu i całkowitej eliminacji czynników przemocotwórczych.

W okresie od stycznia do grudnia 2019r. pracownicy OIK udzielili:

- 94 konsultacji (osobistych i telefonicznych) w tym:

- problem przemocy -30 konsultacji
- inne problemy- 64 konsultacje

- wsparcia w ramach pracy socjalnej dla mieszkańców hostelu – 39 osób- 21 kobiet i 18 dzieci

- wsparcia w ramach pracy socjalnej dla mieszkańców mieszkania chronionego treningowego- 5 osób -3 kobiety i 2 dzieci.

- odbyło się 50 spotkań w ramach społeczności Ośrodka

- przeprowadzono 663 treningów czystości

Pomoc w formie schronienia- hostel

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w ramach hostelu dysponuje 30 miejscami noclegowymi, dla osób, których pozostanie w środowisku rodzinnym ze względu na doświadczanie przemocy jest zagrażające życiu i zdrowiu. Hostel zabezpiecza potrzebę schronienia również w przypadku innych kryzysów, które uniemożliwiają samodzielne poradzenie sobie z pojawiającymi się trudnościami. W OIK mieszkańcy mają zapewniony jeden gorący posiłek (w Dziennym Domu Pomocy Społecznej

„Wrzos”). Ponadto istnieje możliwość przygotowania pozostałych posiłków w aneksie kuchennym Ośrodka.

W okresie sprawozdawczym w hostelu OIK przebywało łącznie – 51 osób w tym:

- Doraźne schronienie (pobyt do 3 dni) - 12 osób w tym:
 - z powodu przemocy w rodzinie- 5 osób – 4 kobiety i 1 dziecko
 - z powodu bezdomności- 3 osoby- 2 kobiety i 1 dziecko
 - z powodu innych kryzysów- 4 kobiety

- Tymczasowe schronienie w hostelu - 39 osób w tym:
 - z powodu przemocy w rodzinie - 13 osób- 10 kobiet i 3 dzieci
 - z powodu bezdomności- 26 osób- 11 kobiet i 15 dzieci

Dla w/w osób zapewniono w hostelu gorące posiłki wydawane w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos”, wydatkowano na ten cel kwotę 25 812zł. (6,00 zł za 1 obiad).

Pomoc w ramach mieszkania chronionego treningowego.

W Ośrodku funkcjonują dwa mieszkania chronione treningowe. Możliwość uzyskania pomocy w tej formie mają osoby, które podczas pobytu w hostelu Ośrodka podjęły współpracę z pracownikami, doprowadziły do złagodzenia swojej sytuacji kryzysowej i są gotowe do pracy nad rozwijaniem umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Praca z korzystającymi z mieszkań chronionych treningowych polega na rozwijaniu i utrwalaniu umiejętności w zakresie między innymi samoobsługi, zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych, prowadzenia gospodarstwa domowego, załatwiania spraw urzędowych, podtrzymywania więzi rodzinnych, uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

W okresie sprawozdawczym w mieszkaniach chronionych treningowych przebywało w sumie 5 osób w tym 3 kobiety i 2 dzieci.

Koordynowanie prac grup roboczych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tychach.

Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej koordynują pracę grup roboczych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego. W momencie powzięcia informacji o występowaniu przemocy w rodzinie pracownik socjalny, policjant, pracownik oświaty, pracownik ochrony zdrowia, przedstawiciel Miejskiej Komisji do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mają obowiązek sporządzenia Niebieskiej Karty. Każda Niebieska Karta zostaje przekazana do Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tychach. Następnie koordynatorzy grup roboczych- pracownicy OIK, powołują grupę roboczą i rozpoczynają interdyscyplinarną pracę na rzecz rodziny. W ramach grupy roboczej spotykają się specjaliści z różnych obszarów pomocowych: pracownik socjalny, dzielnicowy, pedagog, psycholog i inne osoby współpracujące z rodziną. Na posiedzenie grupy roboczej zapraszani są kolejno osoba doznająca przemocy, podejrzana o stosowanie przemocy. Po rozeznaniu sytuacji powstaje plan pomocy dla danej rodziny, oraz ustalone zostają kolejne terminy spotkań grupy roboczej.

Od stycznia do grudnia 2019r. do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 317 Niebieskich Kart.

- odbyło się 745 spotkań grup roboczych
- wypełniono 107 „Niebieskich Kart – C”
- wypełniono 52 „Niebieskie Karty – D”.

Tyska Niebieska Linia

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej działa telefon zaufania Tyska Niebieska Linia (32 322 70 04). Środki na jego funkcjonowanie zabezpieczane są z funduszy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Tychy. Na telefon tyskiej Niebieskiej Linii można zadzwonić w godzinach od 8.00-20.00. To telefon pod który mogą dzwonić osoby doznające przemocy, świadkowie przemocy, osoby stosujące przemoc, osoby będące w innych kryzysach życiowych. Pracownicy OIK informują o dostępnych formach pomocy, udzielają wsparcia, motywują do podejmowania działań mających na celu przerwanie przemocy.

W roku 2019 przeprowadzono 48 rozmów w ramach Tyskiej Niebieskiej Linii.

4. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin. Przeznaczony jest dla 20 osób, należy do ośrodków typu A, zajmujących się wyłącznie osobami z diagnozą psychiatryczną. Działa w strukturach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wsparcie realizowane jest poprzez indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego, ustalanego wspólnie przez zespół wspierająco - aktywizujący i konkretnego uczestnika. Indywidualny plan dostosowany jest do możliwości konkretnego uczestnika i zawiera min. różnego rodzaju treningi tj. higieniczny, dbałości o wygląd zewnętrzny, gospodarowania własnymi środkami finansowymi, kulinarny, umiejętności społecznych i interpersonalnych, umiejętności spędzania wolnego czasu oraz poradnictwo psychologiczne, zajęcia ruchowe, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych. Celem tych działań jest zapewnienie osobom chorym psychicznie oparcia społecznego w funkcjonowaniu lokalnym, pozwalającego na zaspokajanie ich podstawowych potrzeb życiowych, poprawę funkcjonowania społecznego zmierzającą do usamodzielnienia, zapobieganie izolacji społecznej i umożliwienie integracji ze środowiskiem. Z usług placówki mogą korzystać osoby posiadające miejsce zamieszkania na terenie gminy Tychy, na podstawie zaświadczenia wydanego przez lekarza psychiatrę o występujących zaburzeniach psychicznych oraz zaświadczenia lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach Domu. Korzystanie z usług jest świadczeniem okresowym pomocy społecznej i wymaga przeprowadzenia procedur przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej tj. przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej określającej czas i zakres świadczonych usług oraz wysokość odpłatności.

W okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. z usług placówki skorzystało 25 osób. W tym czasie 5 osób rozpoczęło uczęszczanie do Ośrodka oraz 3 osoby zakończyły uczęszczanie: 1 osoba – brak zainteresowania uczestnictwem, 1 osoba- z powodu zmiany godzin pracy, 1 osoba – sprawy rodzinne.

Średnia obecność w roku wynosiła 12 osób dziennie.

Wykorzystanie miejsc (norma 20) wyniosło 100 %.

Na dzień 31.12.2019 r. w procesie usamodzielnienia pozostawały 22 osoby.

W okresie sprawozdawczym 3 osoby były zobowiązane do odpłatności za pobyt w wys. od 12,12zł do 144,14 zł.

W 2019r. na liście osób oczekujących na miejsce w Środowiskowym Domu Samopomocy było 8, z czego 4 osoby zostały przyjęte.

Ośrodek posiada również możliwość dowozu uczestników własnym środkiem transportu, 9-osobowym busem marki Renault Trafic.

Dom zapewnia wyżywienie dla uczestników, które na podstawie zawartego porozumienia dowożone jest z DDPS „WRZOS”. W roku 2019 z ciepłego posiłku skorzystało 18 osób.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 09.12.2010 z późn. zm. w/s środowiskowych domów samopomocy, wyżywienie dla osób uczestniczących nie jest finansowane z budżetu ŚDS.

Formy pracy wykorzystane w 2019r. w ŚDS:

- pomoc psychologiczna,
- arteterapia, biblioterapia,
- terapia ruchem,
- muzykoterapia,
- terapia zajęciowa,
- trening lekowy,
- trening umiejętności społecznych i komunikacji,
- trening poszukiwania pracy,
- trening budżetowy,
- trening higieniczny i kąciek zdrowia,
- trening komputerowy,
- trening kulinarny,
- łamigłówki,
- psychoedukacja,
- zajęcia teatralne,
- kurs języka angielskiego.

Efekty prowadzonej działalności oraz współpraca z podmiotami wymienionymi w art. 21 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy z dnia 9 grudnia 2010r. z późn. zmianami:

- Ośrodek na bieżąco współpracuje z: rodzinami, opiekunami i bliskimi osób uczestniczących w rehabilitacji. W ciągu roku odbyły się 4 spotkania dla rodzin (raz na kwartał), średnia obecność w spotkaniach wyniosła 7 rodzin. Ponadto 14 rodzin uczestników skorzystało z indywidualnych konsultacji z personelem merytorycznym.
- Współpraca pracownika socjalnego Domu i pracownika socjalnego pierwszego kontaktu proces ciągły, ponadto w środowisku zamieszkania odbyło się 11 spotkań pod kątem rozeznania możliwości skierowania do placówki osób nowych.
- Ośrodek na bieżąco współpracuje z PZP i innymi placówkami służby zdrowia, w sprawach 3 uczestników odbyły się cztery konsultacje u specjalistów, w związku z niepokojącym stanem zdrowia.
- Ośrodek podjął współpracę z Fundacją „Kopalnia Kreatywności”, w ramach której uczestnicy brali udział w zajęciach z fotografii i rzeźby
- Ośrodek brał udział w imprezie sportowo – rekreacyjnej w Dąbrowie Górniczej, gdzie nasza uczestniczka zajęła III miejsce w zawodach pływackich
- Ośrodek organizował również imprezy rekreacyjno – kulturalne dla uczestników:
- Imprezy okolicznościowe – urodziny uczestników, zabawa karnawałowa, Andrzejki, Wigilia, grill integracyjny z udziałem byłych uczestników,
- Wyjazdy rekreacyjne nad Jezioro Paprocańskie,
- Wyjścia rekreacyjno-kulturalne w mieście: Galeria „Miriam”, Pasaż Kulturalny „Andromeda”, Muzeum Miejskie, galeria Gemini Park, łąka solankowa, zwiedzanie Szopki Bożonarodzeniowej u Franciszkanów, wyjście do Mediateki na kiermasz książki oraz na spotkanie z podróżniczką, wyjście do kawiarni na Plac Baczyńskiego, wyjście do pizzerii

- Wycieczki: wyjazd do uzdrowiska w Goczałkowicach, wycieczka do Mikołowa, wyjazd do Nikiszowca – zwiedzanie galerii sztuki naiwnej w „Szybie Wilson”, wyjazd do Oświęcimia na obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego
- Obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego – zorganizowano II Piknik Rodzinny – wzięło w nim udział 24 uczestników z rodzinami oraz 3 byłych uczestników.
- W ramach realizowanego w 2019r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach projektu "Pasja życia", uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy od marca do listopada 2019r. brali udział w warsztatach aktorskich, w tym praca z tekstem, pantomima, taniec. W okresie sprawozdawczym w projekcie wzięło udział 14 osób. W ramach projektu uczestnicy brali również udział w kursie języka angielskiego w stopniu podstawowym. Skorzystało z tej propozycji 10 osób. W okresie od marca do grudnia uczestnicy projektu korzystali z możliwości wyjścia do kina. Z propozycji skorzystało 11 uczestników wraz z otoczeniem. W ramach projektu odbyły się dwie wycieczki krajoznawcze na terenie Śląska (Bielsko – Biała, Żywiec). Podsumowaniem realizowanego projektu był występ uczestników na deskach teatru w ramach Festiwalu Piosenki i Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Teatrze Małym w Tychach w wyniku którego otrzymaliśmy wyróżnienie w kategorii teatr.

Od dnia 01 stycznia 2020 roku uchwałą nr XII/230/19 Rady Miasta Tychy z dnia 31 października 2019 r. wyodrębniono Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi ze struktury Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach i utworzono nową jednostkę organizacyjną Gminy Miasta Tychy.

III. Dział Świadczeń Rodzinnych

Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych zajmuje się realizacją 5 ustaw tj.:

- ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 roku poz. 114 ze zm.),
- ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2015 roku poz. 859),
- ustawą z dnia 4 kwietnia o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z dnia 30.04.2014 poz. 567),
- ustawą z dnia 4 listopada 2016 r o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawą z dnia 11 lutego 2016 r o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z dnia 2016 r poz.195 ze zm.). Funkcjonujący aktualnie system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. i jest zadaniem zleconym gminie.

Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 674,- zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, nie przekracza kwoty 764 ,- zł.

Ustawa z dnia 26 kwietnia 2019r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw wprowadziła zmiany w zasadach wypłaty świadczenia 500 plus. O d 1 lipca 2019 r. świadczenie przysługuje bez kryterium dochodowego na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia.

1. Rodzaje świadczeń.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, świadczeniami rodzinnymi są:

1.1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia 18 roku życia lub 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

1.2. Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy.

- **zasiłek pielęgnacyjny** - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł miesięcznie.
- **świadczenie pielęgnacyjne** - przysługuje dla rodzica opiekującego się dzieckiem niepełnosprawnym, z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Wysokość świadczenia wynosiła w 2019 roku wynosiła 1.538zł.
- **specjalny zasiłek opiekuńczy** - przysługuje osobom którzy rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i ciąży na nich obowiązek alimentacyjny, w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek przysługuje jeżeli łączny dochód rodziny sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 764 zł.

1.3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. - kryterium dochodowe wynosi 1 922 zł.

Dane statystyczne za rok 2019:

- kwota wypłaconych świadczeń z rodzinnych – 20.167.713zł
- kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 2.662.578 zł
- kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych – 92.824.975 zł
- liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne - 4.567
- liczba rodzin pobierających świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego –467
- liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze – 14.202

2. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Kwota roczna wypłaconych zasiłków rodzinnych - 3.743.078 zł

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z określonych tytułów.

W 2019 roku wypłacono następujące ilości poszczególnych dodatków:

- urodzenia dziecka (1000 zł na dziecko, zgodnie z zapisami ustawy, jest to świadczenie jednorazowe); jednak dla mieszkańców gminy Tychy od 31 marca 2006 r. wynosi on 1500 zł (500 zł pokrywane ze środków własnych gminy, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Nr 0150/XLII/797/06 z dnia 26 stycznia 2006r. w sprawie podniesienia kwot dodatków do zasiłku rodzinnego) – dla 174 dzieci, kwota 100.841 zł (oraz 50.420 zł ze środków gminy).
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego dla 82 osób, kwota roczna 374.840 zł. (świadczenie przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie wypłacane przez 24 miesiące, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł na osobę w rodzinie, bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego wnioskodawca musi pozostawać w stosunku pracy przez okres 6 miesięcy oraz posiadać zgodę pracodawcy na urlop wychowawczy).
- samotnego wychowywania dziecka dla 154 osób, kwota 445.381 zł. (przysługuje w wysokości 170 zł miesięcznie na dziecko nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł na osobę w rodzinie,).

- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej dla 526 osób na kwotę 572.000zł. (dodatek przysługuje w wysokości 95 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł na osobę w rodzinie).
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla 236 osób na kwotę 250.917 zł. (dodatek w wysokości 60 ,- zł do 5 roku życia i 80,- zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia, obowiązuje kryterium dochodowe 764 zł. na osobę w rodzinie oraz posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności dziecka).
- rozpoczęcia roku szkolnego dla 2.151 dzieci , na kwotę 174.422 zł. (dodatek przysługuje raz w roku, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego w wysokości 100 zł, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł na osobę w rodzinie).
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - na zamieszkanie dla 361 dzieci , na kwotę 24,717 zł. (dodatek wynosi 90 zł. na dziecko, jeżeli uczy się w szkole ponadgimnazjalnej lub szkole artystycznej w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł. na osobę w rodzinie).
- świadczenie rodzicielskie - przysługuje osobom które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego (nie obowiązuje tu kryterium dochodowe). Dla 184 osób w wysokości 1000 zł na kwotę 1.982.351 zł.

Korzystanie z dodatków uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

3. Świadczenia opiekuńcze:

- świadczenie pielęgnacyjne przeznaczone w szczególności dla rodzica opiekującego się dzieckiem niepełnosprawnym, z tytułu nie podejmowania lub rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej dla 342 osób, na kwotę 6.468.632 zł. (przy świadczeniu pielęgnacyjnym nie obowiązuje kryterium dochodowe, wymagane jest orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej

osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji, edukacji. Nie obowiązuje kryterium dochodowe).

- zasiłek pielęgnacyjny dla osób niepełnosprawnych – dla 2.252 osób, na kwotę 5.118.466 zł. (przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i osobie która ukończyła 75 lat, nie obowiązuje kryterium dochodowe).
- specjalny zasiłek opiekuńczy przeznaczony dla osoby z rodziny, która opiekuje się osobą niepełnosprawną i rezygnuje z zatrudnienia – dla 24 osób na kwotę 184.101 zł. obowiązuje kryterium dochodowe w wysokości 764 zł na osobę w rodzinie, świadczenie jest przyznawane w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000 zł, popularnie nazywana „becikowym”, dla 687 dzieci, na kwotę 687.000zł.

Ustawą z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz .U. z dnia 15 listopada 2012 r. poz. 1255) zostało wprowadzone kryterium dochodowe w wysokości 1.922,- zł do przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzeniem się dziecka.

5. Zasiłek dla opiekuna

Ustawą z dnia 4 kwietnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, Dz. U 2014 r. poz. 567, został wprowadzony zasiłek dla opiekuna dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Uprawnione do zasiłku w 2019 roku było 19 osób na kwotę 90.520 zł. Wysokość świadczenia wynosi 620,- zł i jest wypłacana na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

6. Program „Dobry start”.

Z powyższego programu skorzystało 13.805 wnioskodawców.

Wyplacono 4.140.750 zł

Świadczenie „Dobry start” przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia. 24 roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

7. Za życiem.

Wyplacono 8 świadczeń na kwotę 32.000,- zł

8. Fundusz alimentacyjny.

W dniu 1 października weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W myśl ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przysługują na każde dziecko uprawnione do tego świadczenia, na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna (całkowicie lub w części) może otrzymać świadczenie, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekroczy 800 zł.

W 2019 r. wyplacono z funduszu alimentacyjnego 6.744 świadczeń (średnio w miesiącu 562 świadczenia).

Dłużnicy alimentacyjni zobowiązani są do zwrotu organowi wypłacającemu świadczenia, należności z tego tytułu. Wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone są działania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, celem wyegzekwowania należności. W 2019 r. łączna kwota wpłat do Funduszu Alimentacyjnego od komorników i dłużników, która wpłynęła na konto MOPS w Tychach wyniosła 1.264.481 zł. Spośród dłużników alimentacyjnych, którzy zgłosili się na wywiad alimentacyjny ok. 41% stanowiły osoby bezrobotne, które wykazywały brak pracy jako przyczynę niewywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego. Stan zadłużenia z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2019 r. wynosi 41.344.597 zł, zaliczki alimentacyjnej 4.573.095 zł. Do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A zostało wpisanych 1169 osób (w tym dłużnicy z zaliczki alimentacyjnej). Każdego roku przybywa kilkudziesięciu nowych dłużników alimentacyjnych, obecnie baza danych liczy 1277 osób.

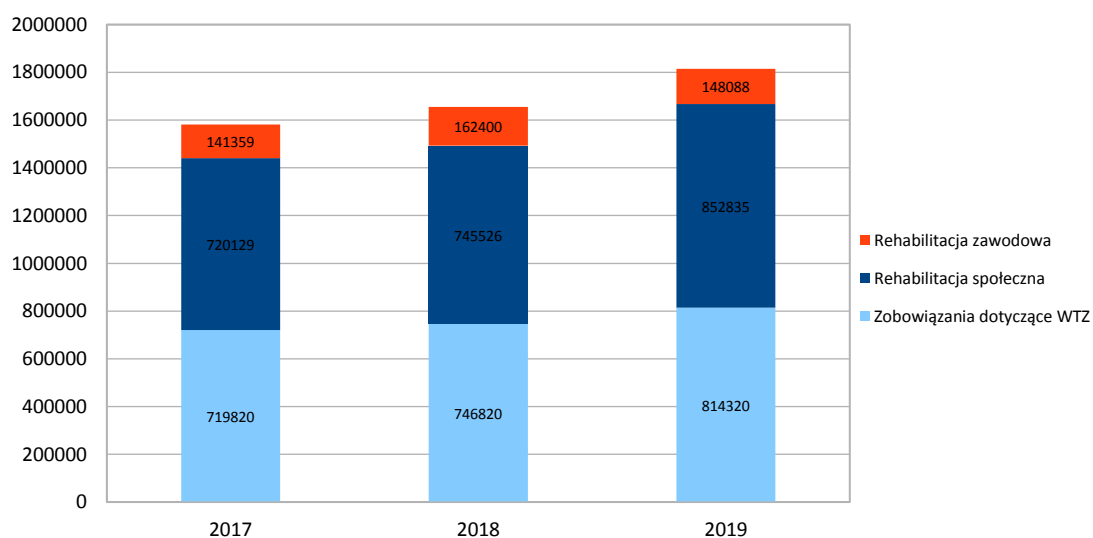
IV. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych

Wykorzystanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych regulowane jest ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku „o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych” (Dz. U. 2010 Nr 214, poz. 1407 ze zm.).

1. Wysokość środków finansowych otrzymanych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych w 2019 roku.

Realizacja zadań następuje na podstawie planu finansowego, przekazywanego corocznie przez Zarząd PFRON. Na podstawie otrzymanej informacji o wysokości środków, Rada Miasta Tychy w drodze uchwały, przydziela fundusze na poszczególne zadania. Za wykonanie zadań zgodnie z ww. uchwałą odpowiedzialny jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w zakresie rehabilitacji społecznej oraz Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach w zakresie rehabilitacji zawodowej.

Rys. 1 Środki PFRON przeznaczone dla Miasta Tychy na rehabilitację społeczną i zawodową w latach 2017– 2019

W 2019 r. Tychy otrzymały na realizację zadań zleconych przez PFRON 1.815.243 zł t.j. o 160.497 zł więcej niż w 2018 r. i o 233.935 zł więcej niż w 2017 r.

Ogólna wysokość środków PFRON przeznaczonych dla powiatu była dzielona na rehabilitację:

- zawodową – ok. 9% budżetu PFRON,
- społeczną – ok. 91% budżetu PFRON (w tym również zobowiązania dot. WTZ).

2. Wykorzystanie środków funduszu w ramach rehabilitacji zawodowej.

Zadania związane z rehabilitacją zawodową, są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach, natomiast MOPS w Tychach będąc dysponentem konta pełni tu rolę płatnika.

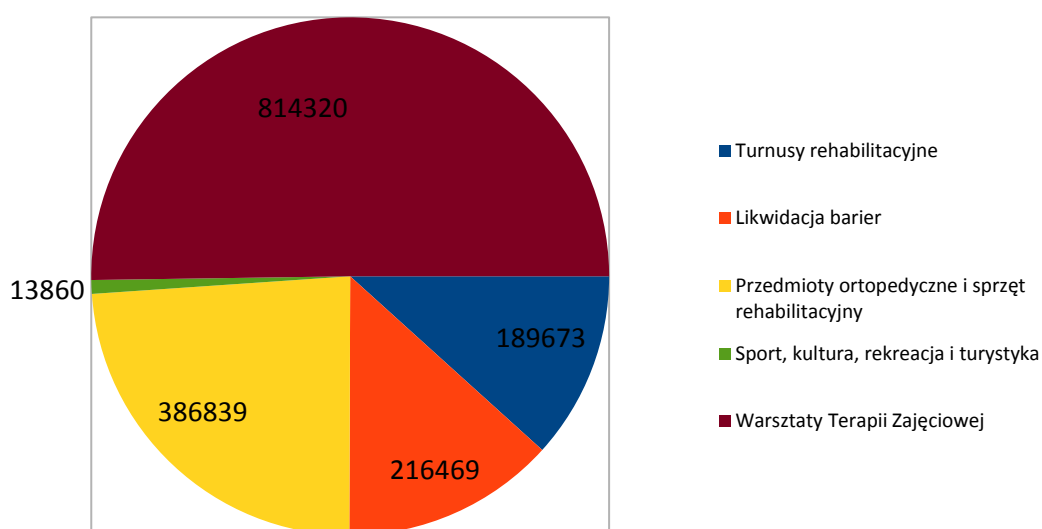
W 2019 roku PUP w Tychach wydatkował kwotę 148.088 zł na następujące zadania:

- zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy – wydano 66.497 zł.
- finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy – wydano 0 zł.
- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu – wydano 14.711 zł.
- jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej – wydano 66.880 zł
- zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy – wydano 0 zł

3. Wykorzystanie środków funduszu w ramach rehabilitacji społecznej.

W 2019 roku MOPS w Tychach wydatkował na zadania związane z rehabilitacją społeczną kwotę 1.621.170 zł.

Rys. 2 Wykorzystanie środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej w 2019 roku.

W ramach rehabilitacji społecznej najwięcej środków przeznaczono na dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

1) Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych.

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności, podnoszenie umiejętności społecznych oraz pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

W roku 2019 w ramach tego programu o dofinansowanie ubiegały się 482 osoby wraz z opiekunami. Ze względu na ograniczone możliwości finansowe, przyznano dofinansowanie 218 osobom, z czego wypłacono kwotę 189.673 zł dla 192 beneficjentów. Z tej formy pomocy skorzystało 104 dzieci i młodzieży wraz z

opiekunami na sumę 101.739 zł. oraz 88 dorosłych wraz z opiekunami na sumę 87.934 zł. W roku 2019 na turnusy rehabilitacyjne wydano o 11.004 zł mniej niż rok wcześniej i o 91.011 zł więcej niż dwa lata wcześniej.

2) Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych) na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych.

Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej to wszelkie prace adaptacyjne, budowlane i instalacyjne mające na celu dostosowanie mieszkania dla indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej, np. zamiana wanny na prysznic, wybudowanie podjazdu itp. Natomiast likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych polega na pomocy w zakupie wszelkich przedmiotów i urządzeń technicznych, które wpływają na samodzielne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w najbliższym otoczeniu i w społeczeństwie np. sprzętu z interfejsem dźwiękowym, łóżek rehabilitacyjnych, schodolazów czy specjalistycznych przyrządów optycznych.

W okresie od stycznia do grudnia 2019r. wypłacono dofinansowanie w wysokości 216.469 zł dla 23 osób (w tym 48.045 zł dla 3 dzieci niepełnosprawnych). Z ogólnej liczby zrealizowano: 13 wniosków z zakresu likwidacji barier architektonicznych na kwotę 176.450 zł, 10 wniosków z zakresu likwidacji barier technicznych na kwotę 40.019 zł. Standardowe dofinansowanie w przypadku barier architektonicznych oraz technicznych wynosiło od 60% do 80% wartości inwestycji. Na powyższy cel wydatkowano o 30.448 zł więcej w stosunku do roku 2018 oraz o 13.033 zł mniej niż w roku 2017 roku.

3) Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze jest to program, w ramach, którego osoby niepełnosprawne mogą uzyskać dotację do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ujętych w wykazie Ministra Zdrowia, na które przyznane jest dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia (np. aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie, obuwie ortopedyczne).

W 2019 r. wypłacono dofinansowanie w łącznej kwocie 386.839 zł dla 514 osób niepełnosprawnych (w tym dla 71 dzieci na kwotę 106.010 zł), co daje średnio 752 zł na osobę.

Dodatkowo w ramach tych samych środków realizowany jest program dofinansowania do zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny. Jest to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mający za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania. Nie może to być sprzęt leczniczy.

W roku sprawozdawczym 2019 z powodu ograniczonych środków finansowych powyższy program nie został uruchomiony.

4) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Zadanie to obejmuje dofinansowanie na wniosek osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, działających od minimum 2 lat na rzecz osób niepełnosprawnych, organizacji imprez o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym lub turystycznym. Na podstawie zawartych umów w 2019 roku dofinansowano 6 imprez na które wypłacono kwotę 13.869 zł. Łącznie we wszystkich dofinansowanych imprezach uczestniczyło 228 osób niepełnosprawnych wraz z niezbędnymi opiekunami. Średni koszt jednej imprezy wyniósł 2.311 zł.

5) Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Warsztaty służą ogólnemu usprawnieniu, rozwijaniu umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz wyrobieniu zaradności osobistej, a także przygotowują do życia w środowisku społecznym.

W Tychach funkcjonuje jeden Warsztat Terapii Zajęciowej, w którym dofinansowaniem objętych jest 45 uczestników. W 2019 r. ogólny koszt funkcjonowania warsztatu wyniósł 904.800 zł, w tym zgodnie z obowiązującymi przepisami 90% (tj. 814.320 zł) zostało pokryte ze środków PFRON. Pozostałe koszty pokrywały powiaty, których mieszkańcy są uczestnikami WTZ.

4. Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”.

W dniu 1 lutego 2011 roku Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz Prezes Zarządu Związków Powiatów Polskich podpisali Porozumienie dotyczące współpracy w zakresie wspólnych działań samorządów powiatowych na rzecz realizacji karty praw osób niepełnosprawnych i ich integracji społecznej. Współpraca między stronami Porozumienia ma na celu wzmocnienie i usprawnienie współpracy z samorządami powiatowymi oraz wsparcie samorządów w podejmowanych przez nie

działaniach na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej, w jak najszerszym zakresie.

Program "Aktywny samorząd" jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych, umożliwią samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Dnia 22 czerwca 2012 roku na mocy Porozumienia z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Miasto Tychy podjęło się realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

Formy wsparcia przewidziane w programie adresowane były do uprawnionych osób fizycznych. Dotyczyły likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych, przede wszystkim preferowani byli studenci i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a także niepełnosprawni aktywni zawodowo i posiadający znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Moduł I- likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.

W ramach uruchomionych przez PFRON obszarów wsparcia w 2019 roku, łącznie w module I złożono 43 wnioski. Zawarto 37 umów i wypłacono środki 32 osobom . Wśród obszarów wsparcia, które zostały uruchomione w powyższym zakresie znalazła się pomoc w zakupie oprzyrządowania do samochodu (obszar A1 i obszar A4). Z tej formy pomocy w obszarze A1 skorzystała 1 osoba na kwotę 8.500 zł., i w obszarze A4 również 1 osoba na kwotę 2.056,15 zł. Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (obszar A2) uzyskały 2 osoby na łączną kwotę 2.977,50 zł. Natomiast z pomocy w uzyskaniu prawa jazdy w obszarze A3 skorzystała 1 osoba na kwotę 2.115,00 zł. O dofinansowanie do pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego lub elementów jego oraz oprogramowania (obszar B1) ubiegało się 11 osób, jednak ostatecznie dofinansowaniem zostało objętych 10 osób na łączną kwotę 39.481,91 zł. Program ten cieszył się największym zainteresowaniem. Natomiast pomoc w dofinansowaniu szkoleń w zakresie nabytego sprzętu (obszar B2) otrzymały 3 osoby na kwotę 6.000 zł. Kolejnym obszarem uruchomionym w 2019 roku była pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego, jego elementów i oprogramowania dla osób z umiarkowanym

stopniem niepełnosprawności (dysfunkcja wzroku – obszar B3). O pomoc w tym obszarze ubiegało się 6 osób, ale po weryfikacji formalnej i merytorycznej, dofinansowaniem zostały objęte 4 osoby na kwotę 11.204,16 zł. Osoby z dysfunkcją narządu słuchu mogły ubiegać się o dofinansowanie do zakupu sprzętu elektronicznego, jego elementów i oprogramowania w obszarze B4. Wnioski złożyło 6 osób, ale po weryfikacji formalnej oraz merytorycznej pomoc uzyskały 4 osoby w kwocie 9.544,10 zł. W 2019 roku uruchomiono także obszar, w którym można było ubiegać się o pomoc w zakupie wózka elektrycznego (obszar C1). Z tej formy pomocy skorzystała 1 osoba na kwotę 10.000 zł. Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym to kolejny obszar uruchomiony w 2019 roku (obszar C2). Dofinansowanie otrzymała 1 osoba na kwotę 1.750 zł. W zakresie dofinansowania do pomocy w zakupie nowoczesnej protezy kończyny (obszar C3) wniosek złożyły 4 osoby, jednak po zweryfikowaniu dofinansowanie otrzymały 3 osoby na łączną kwotę 48.245,30 zł. Uzyskać pomoc w zakresie dofinansowania do skutera elektrycznego lub oprzyrządowania elektrycznego wózka (obszar C5) chciały 2 osoby, które otrzymały dofinansowanie w wysokości 8.250 zł. Do pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (obszar D) złożyły wnioski 3 osoby i otrzymały dofinansowanie w kwocie 8.341,90 zł.

(Środki wypłacone w 2019 r. 70.653,81 zł; wypłacone w 2020 r. 27.742,21 zł; do wypłacenia w 2020 r. 55.200 zł; w 2019 roku zostały wypłacone środki z budżetu na rok 2018 w kwocie 9.844,10 zł)

Moduł II- Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W roku 2019 w zakresie pomocy uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym złożono 30 wniosków na łączną kwotę 97.356 zł, 2 wnioski zostały zweryfikowane negatywnie pod względem formalnym, 1 wniosek uzyskał decyzję odmowną; dofinansowaniem zostało objętych 16 osób, którym przyznano łączną kwotę 69.994,75 zł. (Wypłacone w 2019 r. 51.209,75 zł, wypłacone w 2020 r. 3.775 zł, do wypłaty w 2020 r. 14.575 zł; w 2019 roku ze środków z roku 2018 wypłacono kwotę 12.275 zł)

Ogółem w roku 2019 na realizację programu przekazano środki PFRON w wysokości 251.612,10 zł, wydatkowano 128.875,45 zł (ostateczny termin rozliczenia upłyne 15

kwietnia) na koszty obsługi 11.817 zł - wydatkowano 7.011,89 zł, na promocję programu 2.333,40 zł - wydatkowano 0 zł, na ewaluację programu 1.121,70 zł - wydatkowano 0 zł. Reasumując z dofinansowania skorzystało 48 osób niepełnosprawnych.

Dokonując całościowej analizy realizacji programu „Aktywny samorząd” możemy stwierdzić, iż cieszył się on dużą popularnością wśród mieszkańców miasta Tychy. Szczególnie aktywną grupą byli studenci, którzy mieli możliwość otrzymania pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, a także osoby z dysfunkcją narządu wzroku, które uzyskały pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.

Mając na uwadze sygnalizowane trudności i oczekiwania środowiska osób niepełnosprawnych w dalszym ciągu prowadzony jest dialog z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w celu wypracowania podczas następnych edycji programu optymalnych warunków współpracy z korzyścią dla osób niepełnosprawnych.

5. Program wyrównywania różnic między regionami III.

W ramach uruchomionych przez PFRON obszarów wsparcia w 2019 roku, nie złożono żadnego wniosku na likwidację barier transportowych (obszar D).

V. Programy socjalne współfinansowanie ze środków zewnętrznych

Miniony rok był 15 rokiem, w którym tutejszy Ośrodek realizował projekty społeczne współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Pasja życia

W projekcie dedykowanym osobom pozostającym bez pracy, osobom niepełnosprawnym, rodzinom i wychowankom rodzin zastępczych poprzez rozwijanie zainteresowań, stwarzanie okazji do poznania nowych „rzeczy”, ludzi, wiedzy uruchamiamy ich aktywność społeczną i zawodową. Praca, zawód realizowany w oparciu o pasję są źródłem satysfakcji i zadowolenia z życia. Wzmacniają poczucie własnej sprawczości, kompetencji. Środkiem realizacji tak planowanych działań są indywidualne ścieżki planowanej zmiany w projekcie.

Cel projektu:

Wzmocnienie umiejętności i wiedzy ważnych dla konstruktywnego pełnienia przez uczestników projektu ról społecznych i zawodowych. W szczególności: wykształcenie kompetencji społecznych i zawodowych osób bezrobotnych, uruchomienie aktywności rodzin zastępczych, opanowanie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych, pełnienia roli rodzica i opiekuna, wsparcie rodziców dzieci niepełnosprawnych w podejmowaniu aktywności społecznej, kulturalnej, aktywizacja społeczna, kulturalna, zawodowa osób niepełnosprawnych.

Projekt rozwija kompetencje społeczne istotne także w poruszaniu się po rynku pracy, zapewnia prace problemów dotychczas ograniczających aktywność zawodową uczestniczek i uczestników. W zadaniu dedykowanym rodzinom zastępczym i zadaniu dedykowanym rodzinom z problemami wychowawczymi, projekt uruchamia procesy doskonalące funkcje rodziny, współdziałania w wypełnianiu roli rodzica. Zapewnia wsparcie w planowaniu i realizacji procesu wychowania. Poprzez komplementarne zaplanowanie działań projektu, różnorodność grup docelowych i zaangażowanie do realizacji specjalistów w poszczególnych tematach, projekt przyczynia się do rozwijania jakości usług społecznych. Projekt wspiera rozwój lokalny, wzmacnia spójność społeczną, przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców. Projekt przyczyni się również do zacieśnienia współpracy pomiędzy jednostkami organizacyjnymi samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, poprzez rozpowszechnienie informacji na temat pomocy świadczonej przez te organizacje, współpracę w prowadzonych działaniach.

W okresie 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 r. w projekcie uczestniczyły 43 nowe osoby, zrealizowano dla nich 3338 godzin wsparcia, w tym dla:

- osób bezrobotnych, pozostających bez pracy, biernych zawodowo, niepełnosprawnych. – 2933 godziny.
- rodzin zastępczych i wychowanków w procesie usamodzielnienia – 66 godzin
- rodzin z problemami wychowawczymi – 68 godzin
- rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym – 68 godzin
- osób niepełnosprawnych korzystających z ŚDS – 190 godzin.

Wsparcie dla w/w grup docelowych realizowano w formie:

- usług reintegracji społecznej i zawodowej w CIS,
- treningów i warsztatów umiejętności społecznych,
- sesji coachingu
- kursów rozwijających kwalifikacje i kompetencje zawodowe,
- spotkań w grupach wsparcia,
- terapii SI,
- konsultacji psychologa,
- warsztatów aktorskich dla osób korzystających z ŚDS,
- działań służących osadzeniu w tradycji i kulturze regionu.

W ramach wsparcia dochodowego stanowiącego wkład własny gminy zrealizowano:

- 63 zasiłki celowe i celowe specjalne dla 37 osób na kwotę 25.594,38 zł;
- 127 składek na ubezpieczenie zdrowotne dla 25 osób na kwotę 7.372,35 zł;
- 3 rodziny zastępcze otrzymały 19 świadczeń na kwotę 23.957 zł.
- 2 wychowanki w procesie usamodzielnienia otrzymały 14 świadczeń na kwotę 7.364 zł.

Całkowity koszt programu wyniósł 771.318,00 zł z tego:

- 115.697,70 zł – wkład własny gminy
- 655.620,30 zł – środki Europejskiego Funduszu Społecznego

Z dniem 31 grudnia 2019 r. zakończono realizację projektu. Ogółem wsparciem objęto 128 mieszkańców miasta Tychy.

Po ludzku, po sąsiedzku, u siebie.

W projekcie dedykowanym seniorom chcemy podtrzymywać i wzmacniać ich samodzielność. Opracowując SOS dbaliśmy by jego cechy odzwierciedlały kluczowe zasady -personalizację usług, ich kompleksowość, podmiotowość, profesjonalizm i ciągłość świadczenia. Jako rodzaje standardów dla poszczególnych cech usług przyjęliśmy-standardy etyczne, metodologiczne i prakseologiczne. Po ludzku–będziemy realizowali poszczególne usługi dbając o poszanowanie odmienności, godności uczestników. Będziemy otwarci i uważni na ich potrzeby. Usługi realizować będziemy zgodnie z zakresem określonym w kontrakcie, dostosowując tempo, zakres do możliwości uczestnika. Dbać będziemy o proces komunikacji z uczestnikiem stosowanie pytań, parafrazę, komunikaty typu „ja”. Po sąsiedzku usługi świadczone będą w społeczności lokalnej, przez 7 dni w tygodniu, także z wykorzystaniem pomocy sąsiedzkiej. U siebie–wszystkie usługi dedykowane seniorom wykonywane będą u nich w domu. Poczucie bezpieczeństwa wzmocni usługa teleopieki.

Cel projektu:

Prowadzenie dodatkowych usług opiekuńczych dla 135 niesamodzielnych mieszkańców miasta w wieku 60+, do dnia 31.12.2020 oraz 28 miesięcy po zakończeniu projektu. W szczególności: zwiększenie liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych, zapewnienie środowiskowej formuły wsparcia, wprowadzenie SOS dla Seniora i standaryzacji usług.

W okresie od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 w projekcie uczestniczyło 89 mieszkańców miasta Tychy w wieku 60+.

Korzystali oni z 6343 godzin wsparcia w formie SUO pielęgnacja, 2800 godzin wsparcia w zakresie SUO rehabilitacja, 8324 godzin wsparcia w formie sąsiedzkich usług opiekuńczych oraz systemu monitorowania podstawowych funkcji życiowych i aktywności z wykorzystaniem teleopieki.

Praca MOPS i zespołu projektu koncentrowała się wokół kierowania zainteresowanych do projektu, prowadzeniu procesu rekrutacji, pracy socjalnej w zainteresowanych projektem środowiskach, pracach zespołu interdyscyplinarnego. W okresie sprawozdawczym zrealizowano na rzecz uczestników projektu około 3360 godzin pracy socjalnej.

Program Korekcyjno – Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie - dotacja z budżetu Wojewody Śląskiego

Celem programu jest zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzących do zatrzymania przemocy oraz ograniczenia zachowań agresywnych w funkcjonowaniu społecznym.

Program realizowany był dwukrotnie, w okresie od 05.03.2019 do 31.05.2019 r.

Do udziału skierowano 14 osoby; 10 mężczyzn i 4 kobiety. Zakwalifikowanych zostało 10

Z zakwalifikowanych osób 5 było ukaranych wyrokiem sądowym za stosowanie przemocy w rodzinie.

Ogółem z uczestnikami przepracowano 126 godzin w tym:

- 104 godziny zajęć grupowych
- 17 godzin konsultacji indywidualnych
- 5 godzin ewaluacji

Z uwagi na absencję uczestników na zajęciach 6 osób ukończyło program z wynikiem pozytywnym.

Poprzez komplementarne zaplanowanie działań projektu, różnorodność grup docelowych i zaangażowanie do realizacji specjalistów w poszczególnych tematach, projekt przyczynia się do rozwijania jakości usług społecznych. Projekt wspiera lokalny, wzmacnia spójność społeczną, przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców. Projekt przyczyni się również do zacieśnienia współpracy pomiędzy jednostkami organizacyjnymi samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, poprzez rozpowszechnienie informacji na temat pomocy świadczonej przez te organizacje, współpracę w prowadzonych działaniach.

Program „Opieka wytchnieniowa – edycja 2019 dla członków rodzin lub opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – mieszkańców Miasta Tychy”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach w 2019 roku we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Tychach, zrealizował program p.n. „Opieka wytchnieniowa – edycja 2019 dla członków rodzin lub opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności –

mieszkańców Miasta Tychy”, finansowany ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Przedmiotowy program zakładał:

- realizację 208 godzin poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcie w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji i diety dla dwunastu osób – członków rodziny lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami legitymującymi się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z niepełnosprawnością sprzężoną lub innym równoważnym orzeczeniem, powyżej 18 roku życia (całkowity koszt świadczenia usługi wyniósł: 8280 złotych w tym kwota 6624 złotych pochodziła ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych);
- zapewnienia 336 godzin opieki wychowawczej dla dwunastu osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, niekorzystających z innych form usług w formie pobytu dziennego w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (całkowity koszt świadczenia usługi wyniósł: 6340 złotych w tym kwota 5072 złotych pochodziła ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych).

Zadanie było realizowane w okresie od 16 września 2019 roku do 16 grudnia 2019 roku. Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z wytycznymi zawartymi w Programie „Opieka wychowawcza” - edycja 2019 Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

VI. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2019 r.

Zadania własne Powiatu						
rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2019	Wykonanie 2019	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85510	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	769 323	636 912,65	636 912,65	0,00	0,00
85508	Rodziny zastępcze	3 639 306	3 201 867,75	3 151 073,75	50 794,00	0,00
85218	Dział Pieczy Zastępczej	815 145	800 750,77	792 490,77	8 260,00	0,00
85218	PFRON 2,5 %	53 109	44 231,42	44 231,42	0,00	0,00
85218	Aktywny Samorząd – obsługa 5 %	8 186	6 807,54	6 807,54	0,00	0,00
85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	759 499	724 093,87	717 347,21	6 746,66	207,34
85220	Mieszkania chronione	99 790	89 773,15	89 773,15	0,00	0,00
	Ogółem zadania własne powiatu	6 134 358	5 504 437,15	45 438 636,49	65 800,66	1 014,34

Zadania zlecone powiatowi

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2019	Wykonanie 2019	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85504	Wspieranie rodziny Dobry start	62 930	62 409,60	0,00	62 409,60	0,40
85508	Program Rodzina 500 +	1 094 000	1 089 054,25	0,00	1 089 054,25	4 945,75
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	20 304	4 670,00	0,00	4 670,00	10 152,00
	Ogółem zadania zlecone powiatowi	1 177 234	1 156 133,85	0,00	1 156 133,85	15 098,15

Zadania powierzone Powiatowi

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2019	Wykonanie 2019	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85324	PFRON	956 648	954 937,14	0,00	954 937,14	1 710,86
85324	Warsztaty Terapii Zajęciowej w ramach PFRON	814 320	814 320,00	0,00	814 320,00	0,00
85324	Otrzymane środki na obsługę PFRON 2,5 % - odprowadzenie do MOPS	44 275	44 231,42	0,00	44 231,42	43,58
81511	Aktywny Samorząd	251 612,10	125 211,23	0,00	125 211,23	126 400,87
	Ogółem zadania powierzone powiatowi	2 066 855	1 938 699,79	0,00	1 938 699,79	128 155,31

Zadania zlecone Gminie

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2019	Wykonanie 2019	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85195	Pozostała działalność	24 728	24 728,00	0,00	24 728,00	0,00
85203	Środowiskowy dom Samopomocy	529 050	500 049,80	48 697,16	451 352,64	4 147,36
85501	Świadczenia wychowawcze	94 216 403	94 046 404,67	69 555,67	93 976 849,00	52 082,00
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – dotacja	25 532 478	25 099 409,50	0,00	25 099 409,50	420 708,50
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – środki gminy	262 604	169 019,08	169 019,08	0,00	0,00
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	225 270	225 270,00	0,00	225 270,00	0,00
85219	Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	10 164	10 163,4	0,00	10 163,40	0,60
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	372 800	369 920,00	0,00	369 920,00	2 880,00
85504	Wspieranie rodziny Dobry Start	4 340 310	4 280 200,25	0,00	4 280 200,25	8 339,75
	OGÓŁEM zadania zlecone gminie	125 513 807	124 725 164,70	287 271,91	124 437 892,79	488 158,21

Zadania własne Gminy

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2019	Wykonanie 2019	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi – Świetlica ul. Katowicka	113 857	112 617,65	112 617,65	0,00	0,00
85504	Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Wsparcia Dziennego	344 418	336 184,68	336 184,68	0,00	0,00
85202	Domy pomocy społecznej	2 836 300	2 832 671,62	2 8032 671,62	0,00	0,00
85203	Noclegownia Miejska	1 008 910	945 116,21	944 396,21	720,00	1 000,00
85504	Wspieranie rodziny	1278 182	154 930,12	109 890,12	45 040,00	0,00
85502	Świadczenia rodzinne – becikowe	70 000	50 420,77	50 420,77	0,00	0,00
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	160 737	156 647,93	0,00	156 647,93	4 089,07
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	1 099 471	1 093 667,82	1 093 667,82	0,00	0,00
85214	Pogrzeby	31 000	19 632,80	19 632,80	0,00	0,00
85214	Zasiłki okresowe	1 004 940	971 896,75	0,00	971 896,75	33 043,25
85216	Zasiłek stały	1 953 374	1 918 710,35	0,00	1 918 710,35	34 663,65
85219	M O P S	8 123 462	8 062 675,98	6 635 055,56	1 427 620,42	3 615,58
85219	MOPS Program „Pasja Życia” - gmina	89 172	64 287,73	64 287,73	0,00	0,00
85219	MOPS Program „Pasja życia” - dotacja	471 630	330 617,84	0,00	330 617,84	141 011,09
85228	Usługi opiekuńcze	1 919 000	1 837 571,40	1 837 571,40	0,00	0,00
85230	Pomoc państwa w zakresie dożywiania – środki z gminy	960 000	1 918 815,50	1 918 815,50	0,00	0,00
85230	Pomoc państwa w zakresie dożywiania – dotacja	1 440 000	1 422 626,84	0,00	1 422 626,84	17 373,16
85295	Prace Społeczno - Użyteczne	70 000	9 402,80	9 402,80	0,00	0,00
85295	Pomoc żywnościowa dla mieszkańców Tychów	17 550	11 014,47	11 014,47	0,00	0,00
85295	Program unijny „Po ludzku, po sąsiedzku”- gmina	59 799	35 095,12	35 095,12	0,00	0,00

85295	Program unijny „Po ludzku, po sąsiedzku”-dotacja	1 014 023	485 940,28	0,00	485 940,28	192 787,51
85295	Program „Opieka wytchnieniowa”	3 008	2 924,00	2 924,00	0,00	0,00
70095	Pozostała działalność CUS - gmina	23 810	16 173,81	16 173,81	0,00	0,00
70095	Pozostała działalność CUS - dotacja	64 212	64 212,00	0,00	64 212,00	0,00
	OGÓŁEM zad. wł. Gminy	23 056 854,71	21 976 282,07	15 152 250,66	6 824 031,41	427 583,31

Zestawienie wg zadań

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2019	Wykonanie 2019	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
	zadania własne powiatu	6 134 358	5 504 437,15	5 438 636,49	65 800,66	1 014,34
	zadania powierzone	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	zadania zlecone gminie	125 513 807	124 725 164,70	287 271,91	124 437 892,79	488 158,21
	zadania zlecone powiatowi	1 177 234	1 156 133,85	0,00	1 156 133,85	15 098,15
	Zadania porozumienie z administracją rządową – GA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zadania porozumienie z administracją rządową – PA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	zadania własne gminy	23 056 855	21 976 282,07	15 152 25,66	6 824 031,41	427 583,31
	OGÓŁEM zadania MOPS	115 882 254	153 362 017,77	20 878 159,06	132 483 858,71	931 854,01
	OGÓŁEM zadania PFRON	1 815 243	1 813 488,56	0,00	1 813 488,56	1 754,44
	OGÓŁEM zadanie Aktywny Samorząd	251 612,10	125 211,23	0,00	125 211,23	126 400,87
	RAZEM	157 949 109	155 300 717,56	20 878 159,06	134 422 558,50	1 060 009,323